

Izšla ob 4 zjutraj.

štane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Oredništvo:

Krištofjeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čerkov.
zavodu št. 11.812.

Ljubljana, 16. februarja.

«Pravoslavje je narodna, državna cerkev, katoličanstvo pa nadnarodna univerzalna cerkev. Ne bomo dokazovali, da mora biti cerkev neodvisna od naroda in države in biti nad njim kot univerzalna uredba. Kam pa bomo prišli, ako bo po vseh državah najvišji moralni činitelj narodna in državna misel... Zato je obletanje o «najvišji in edini svoti državni in narodni misli, nesmisel. Država in narod sta nam nektj svetega in velikega, pa šele takrat, ako ju podredimo...»
(Mariborska «Straža» 15. 2. 1924.)

Slovenski klerikalci se vračajo nazaj v ono dobo, ko je prvi apostol slovenskega klerikalizma dr. Mahnič zagledal našelo, da je narodnost ereh. Je spekulativnih Jugoslovenov, kakrje so se kazali koncem svetovne vojne, ob prevratu in v prvi dobi naše države, so postali arditii Samosloven. Avtonomio Slovenije, popolno državno samostojnost Slovencev so razlašali kot svoj najvišji in edini cilj ter proglašali Jugoslovenstvo kot izjajstvo nad Slovenstvom ter kot motno in kvarno frazo. V politični strasti so šli sedaj še naprej ter do polara razkrinkali tudi svoje protislovensko mišljenje. Glasilo voditelja SLS dr. Korošca, je priobčilo včerajševodnik, ki znova potrjuje, da so klerikalci vse preje, kakor Jugosloveni v vse preje kakor Slovenci. V službi papeževnega Rima smatrajo klerikalci narod in državo le za podrejen objekt izkoriščanja in eksploatacije «svete cerkve» t. j. njenih častitih, prečastitih in prevzvitih «služabnikov». Klerikalci brez sramu in brez bojazni namenjajo in izpolnjujejo, da je obletanje o navtični državni in narodni misli, nesmisel, ter priznavajo, da sta in narod in država nekaj svetega in velikega šele takrat, če sta podrejena interesom rimskega klerikalizma. Taki so klerikalci, taki so vedno in in taki vedno bodo. Pristna in neokvarjena je ta njihova slika. Odkar se je naselil slovenski rod v planinskih pokrajinah, vidimo v luči zgodovinske resnice, eksponente Rima na strani njegovih neprijateljev. Od severa nemški, od juga na italijanski škofje so po navodilih in željah rimske stolice bili takrat glavni in koraj edini protislovenski Slovencev, s so kot najvišji «moralni činitelji» s prav dobrim uspehom vršili rabeljsko alozo za Germane in Romane. Ritovcem se je posvečilo germanizirati in alpskih dežel, da so mogli svoje raznarodovalno delo uspešneje izvajati v vseh jugu. Pozneje je klerikalna Avstrija bila najvišji zaščitnik a zaveznik Rima — dokler ni propadla. Staro raznarodovalno delo proti namu elementu nadaljujejo še danes škofje na Koroškem in v Primorju. Politika rimske hierarhije na našem emlju je ostala svojim slavnim tradicijam zvesta tudi v svetovni vojni. Na je blagoslovila zvestost habzburškega imperija nad našim narodom a je preko slovenskih klerikalcev ala Dunaji na razpolago izdajalec v vseh narodih, katerega porin je bil i germanskega podviga. SLS se je akaj ob izbruhu vojne postavila na lo avstro - ovrške protislovenske vartgarde, njeni funkcionarji pa so e lastnega načrta vršili nad svojim oim izdajalske posle z mnogo srdljo. Ljubostjo nego avstrijski politični in najbolj arboriti eksponenti soldatske. Ko je takrat ljubljanski škof pravoslavljaj slovenske fante in moža, i jih je avstrijska država gnala v ratomorni boj in v njihovi eksponirani strelske luke, ni imela poguma, ostaviti našelo, da mora biti cerkev eodvisna od države in nad njo. Ko e duhovščina drživala po cerkvah in o hišah za vojno, namenjeno pangeranskim ciljem, jim slovenski narod i bil nekaj svetega, ker so ga podredili interesom nemškega Dunaja in ga pustili zlorabljati in krvaveti v njegovo pogubo in v blagor stoletnih njegovim sovražom.

«Straži» ni bilo treba še posebej opozarjati na razliko med protestantizmom in katoličizmom, ker je katoličizem, od ar smo v Jugoslaviji, nele ponovno zopet dokazal, da ni narodna cerkev, marč je tudi potrdil, da ni državna cerkev. Jud erat demotrandum! Ako ni v Inozersu Rima, zavzema lahko klerikalizem r nas tudi protinarodno in protidržavno alističje; saj sta narod in država zanj podrejene vrednosti, saj je govorjenje o najvišji in sveti državni misli za klerikalce «blebetanje» in «nesmisel».

Konfiteor dr. Koroščevega glasila klerikalce «blebetanje» in «nesmisel».

Važna avdijenca g. Pašića

TEŽAVEN POLOŽAJ VLADE. — POLITIČNI RAČUNI RADIKALOV. — TURKI ZUPET ANGAŽIRANI.

Beograd, 16. februarja. p. Danes popoldne od 17. do 19. se je mudil g. Pašić v avdijenci pri kralju.

Politični krogi posvečajo tej dolgi avdijenci posebno pozornost. Pašić je vladarju poročal o politični situaciji. Zatrjuje se, da ni mogel prikriti težkega položaja, v katerega je zabredla vlada. Vprašanje rimskih pogodb je sicer ugodno rešeno, ker so radikali pridobili pomoč dže mijeta, ki bo glasoval za nje. Vlada je zato postavila pogodbe že za ponedeljek na dnevni red in bo skušala razpravo kar najbolj mogoče skrajšati, tako da bi bile pogodbe še isti dan odobrene.

Glede opozicijskega bloka skuša sicer vlada stvar predstavljati še vedno kot nerešeno, znano je pa, da kar najresnejše računa s preokretom celokupne notranje - politične situacije. Vlada se na

vso moč trudi pripraviti al teren, ki bi ji omogočil v kritičnem momentu zahtevati od krone izredna pooblastila. V opozicijskih krogih se ne veruje, da bi mogle prozorne intrige v tem oziru uspeti.

Po povratku z dvora je Pašić konferiral še z nekaterimi radikalnimi ministri.

Beograd, 16. februarja. r. «Novosti» poročajo: Kakor se je moglo pričakovati, poskuša Nikola Pašić ovrniti normalni razvoj politične situacije. V političnih krogih se že širijo vesti, da namerava Pašić kot edini izhod iz te situacije po ratifikaciji rimskega sporazuma odgovoriti na narodno skupščino, še predno bo sprejet državni proračun. Potem bo skušal izvršiti novo politično kombinacijo, ali pa razpisati nove volitve.

Zagrebska posvetovanja o opozicijskem bloku

FEDERALISTI IN DELOVNI PROGRAM BLOKA. — VPRAŠANJE REVIZIJE USTAVE.

Zagreb, 16. februarja. r. Jutri popoldne se vrši konferenca vodstva HRSS, ki bo sklepala o nadaljnji taktiki Radičeve stranke na podlagi razgovorov, ki se danes vršijo med voditelji HRSS in posl. Korošcem in Spahom, ki sta prispela iz Beograda in bodeta prisostvovala tudi jutrišnji seji.

Beograd, 16. februarja. r. Radi odhoda dr. Korošca v Zagreb in radi odsotnosti dr. Spahe se danes niso nadaljevali razgovori opozicijskega bloka. Včerajšnje seje šefov se je udeležil tudi dr. Voja Marinković. Dosežen je bil popoln sporazum glede ustanovitve širokega političnega bloka vseh opozicijskih strank, v katerega naj bi se povabila tudi Radičeva stranka. Blok naj bi po potrebi nasto-

pil in prevzel vlado v svoje roke. Razgovori so se vodili na podlagi razširjenega Marinkovičevega načrta o samoupravih. O sklepih bi imel dr. Korošec jutri obvestiti voditelje Radičeve stranke. Danes se je govorilo, da bo jutrišnji seji HRSS prisostvoval tudi dr. Marinković v imenu demokratske stranke. To ni res. Dr. Marinković je odpotoval v Sarajevo, odkoder se pada v Dubrovnik.

Glede revizije ustave je, kakor izgleda, dosežen popoln sporazum med predstavniki opozicijskih strank v tem smislu, da se predstavniki opozicije, ki stoje na principu pokrajinskih avtonomij, zadovoljuje s samoupravami na podlagi Marinkovičevega načrta.

Hude obtožbe proti bivšemu blokaškemu ministru

AFERA BOSANSKIH KONCESIJ PRED NARODNO SKUPŠČINO. — V PONDELJEK PRIDE V RAZPRAVO RIMSKI SPORAZUM.

Beograd, 16. februarja. p. Danes popoldne ob 9.30 je bila otvorjena narodna skupščina. Na dnevnem redu, je bila interpelacija Dušana Dimitrijevića na ministra šum in rud o pogodbah s tvrdko Eislera in Ortlicha. Interpelant je najprej protestiral proti temu, da je interpelacija prišla na dnevni red šele po štirih mesecih. Povdarjal je, da je Bosna danes zapostavljena, da se odpuščajo najboljši uradniki, da dobrovoljno niso dobili obljubljenih zemljišč, da so seljaki brez hrane in da se izvršuje pravosodje še po starih avstrijskih zakonih. Za tem je prišel na koncesijo, ki jo je leta 1906 bosanska vlada dala tvrdki Eislera in Ortlicha. Razen ogromnega gozdnega kompleksa je dobila tvrdka v eksploatacijo tudi 133 km železniške proge do Zavidovičev do Srebrenice. Po prevratu je bila tvrdka postavljena pod sekvester, a ga je minister za šume in rude Kovačević ukinil in sklenil s firmo novo pogodbo, v kateri je tvrdki podaljšal eksploatacijo omenjene proge za 20 let proti letni najemnini 52.000 Din, medtem ko je bosenska vlada svoječasno to progo odstopila za najemnino od 20.000 zlatih kron, kar znači danes 4.200.000 Din! Firma dnevno prevozi 84 vagonov svojega lesa. Država je oškodovana za ogromno svoto. Pa tudi za vsakega trpe, ker si tvrdka rezervira vse vogone in dela drugim največje težkoče. Interpelant je zahteval, da se Kovačevićeva pogodba, ki je škodljiva državi, kakor tudi interesom onega kraja razveljavi in da se bivši minister Kovačević izroči sodišču. Interpelant je odgovoril ministru šum in rud Sršić, ki je potrdil, da je omenjena pogodba v resnici škodljiva državi in onemu kraju. Storitvi hoče potrebne korake, da se ta stvar uredi. Minister je moral svoj govor prekiniti, ker so se pokvarile cevi centralne kurjave, in se je bila dvorana napolnila z dimom. Ko se je seja zopet

nadaljevala je minister Sršić izjavil, da je predpisal tvrdki Eislera in Ortlicha poseben pravilnik, po katerem se mora ravnavati. Seveda se pa nepravilnosti ne dajo odpraviti popolnoma, če se ne razveljavi pogodba, kar po njegovem mnenju država še vedno lahko stori. Minister namerava izvršiti nacionalizacijo te družbe, pri čemer naj dobi država 50 odst. delnic. Ako društvo na to ne pristane, bo pogodbo kratkoma razveljavil. Za ministrom je govoril poslanec Kleki (kler.), ki se je pritoževal da Slovenci ne morejo pridobiti pravic za sekanje lesa po državnih gozdovih za domačo uporabo. Posl. Divac (soc.), je zahteval, da se minister Kovačević izroči sodišču in da se izvrši revizija vseh koncesij. Posl. Sečurov (dem.), je kritikal vladno nastopanje napram koncesionarjem in zahteval, nujno revizijo koncesij. Interpelant se z odgovorom ministra šum in rud ni zadovoljil. Posl. Vujić je v imenu zemljoradniškega kluba predlagal parlamentarno anketo, na kateri naj se reši vprašanje glede eksploatacije šumskih kompleksov. Zakonodajni odbor naj v roku dveh mesecev izvrši revizijo vseh koncesij. Minister Miletić je v imenu vlade predložil prost prehod na dnevni red, kar je večina sprejela.

Prihodnja seja se vrši v ponedeljek ob 9. uri z dnevnim redom:

1. Pretres poročila odbora za sporazum med Jugoslavijo in Italijo in glede Reke;
2. Nadaljevanje budžetske debate.

Valutna reforma v Rusiji

Moskva, 16. februarja. h. Včeraj je bilo popolnoma ustavljeno tiskanje sovjetskih rubljev. Mezde se bodo plačevale od danes naprej samo še v «červoncih» (sovjetskih zlatnikih) in v zakladnicah v vrednosti 5, 3 in 1 rublja. Sovjetski rublji, ki ostanejo do izdaje bakrenega denarja v prometu, bodo veljali kot drobiž. Nato bodo vse emisije od leta 1917 do 1923 po določenem kurzu odtegnjene prometu. To bo neke vrste odlašna premoženja, ki jo bodo nosili vsi sloji, najbolj pa kmetje. Po odtegnitvi sovjetskega rublja bo veljal samo «červonec» kot zakonito plačilno sredstvo.

NORVEŠKA PRIZNALA RUSIJO.

Kristianija, 16. februarja. s. Danes je bilo objavljeno uradno poročilo o priznanju sovjetske vlade.

Ogromna stavka na Angleškem

STAVKA LADJEDELNIŠKIH DELAVCEV JE IZBRUHNILA VČERAJ OPOLDNE. — BREZUSPEŠNA PRIZADEVANJA VLADE. — STAVKE SE BO UDELEŽILO POLDRUŽI MILIJON DELAVCEV.

London, 16. februarja. h. Razgovori v delavskem ministertvu, ki so se danes vršili radi izhoda iz stavke ladjedelniških delavcev, niso imeli povojnega uspeha. Stavka se je, kakor je bilo sklenjeno, danes dopoldne pričela. Vodja delavcev Ben Tillet je po brezuspešnem poteku pogajanj izjavil novinarjem, da delavci ne obžalujejo, da je prišlo do stavke. Tudi druge organizacije so pripravljene podpirati stavko in gotovo je, da čaka vlado težka naloga.

Delavsko ministertvo si dalje prizadeva preprečiti stavko. Stavka bo imela v prihodnjih tednih za posledico popolno ustav-

ljenje izvoza in dovoza in s tem tudi zvišanje vseh cen. Običajni dovoz življenjskih potrebščin in surovin bo popolnoma izostal. Zadnje noč so se odigrale v raznih londonskih pristaniščih izredne scene. Uporabljala so se različna transportna sredstva, s katerimi se je hotelo še v zadnjih urah spraviti pokvarljivo blago iz ladij. Železničarji in druge delavske organizacije so obljubile, da ne bodo prevzale blaga, ki bi ga naložili stavkokazi. Če se razširi stavka tudi na prometne delavce in druge organizacije, bo v cellem stavkalo poldrugi milijon delavcev.

Polom porenskih separatistov

SEPARATISTIČNE OBLASTI USTAVILE DELOVANJE. — UMIK NA VSEJ ČRTI.

Frankfurt, 16. februarja. s. Politična situacija v Pfalzi se je presenetljivo brzo spremenila. Od danes je tako znana avtonomistična vlada dejansko odstranjena. Od separatistov ujeti uradniki plašike vlade so bili izpuščeni na svobodo. Pričakovati je v prihodnjih urah odhoda separatistov. Del separatističnih voditeljev je zapustil Speyer. Francoske čete so dobile znatna ojačenja.

Ludwigshafen, 16. februarja. s. Separatisti so danes ponoči zapustili Kaisers-

lautern, Neustadt in večino mest v Pfalzi. Speyer, 16. februarja. j. Danes svečer je prišlo do sporazuma med posebno komisijo, ki je je odposlala medzvezniška porenska komisija, in med izvoljenimi zastopniki naroda in zakonite bavarske vlade. Po tem sporazumu bodo separatisti jutri zjutraj ob 8. v vsej deželi ustavili svoje delovanje. Istočasno bo kraljevni odbor kot zakoniti zastopnik Pfalze prevzel vzdrževanje miru in reda ter upravo tega državnega ozemlja.

Kritični položaj v Grčiji

STALIŠČE KAFANDARISOVE VLADE OMAJANO. — BOLGARSKA TAJI INTRIGE V MAKEDONIJI.

Atene, 16. februarja. e. Položaj Kafandariseve vlade se smatra dva dni sem za nekoliko omajano. Zaupnica v parlamentu je kolikor toliko dvomljiva. Govori se že o koalicijskem kabinetu, v katerega bi vstopile vse stranke in bi mu predehodval sodanji zbornični predsednik Raktjvan. Čisti republikanci nadalje pritiskajo na Kafandarisa, da bi dal v parlamentu skleniti odstavitev dinastije. Venizelos je baje ponovno izjavil svoj trdni sklep, da zapusti takoj Grško, če

Kako spoštujete klerikalci avtonomijo občin

PRI OBČINSKIH VOLITVAH NA JESENICAH SI HOČEJO PRIDOBITI VEČINO Z RAZVELJAVLJENJEM KANDIDATSKIH LISTOV SOCIJALISTOV IN KOMUNISTOV.

Klerikalci imajo vedno polna usta o avtonomiji, kjer pa je treba avtonomijo ljudstva spoštovati, tamkaj jo nesramno pogazijo, ako nimajo upanja, da bo avtonomija klerikalna avtonomija. Klasičen zgled, kakli mojstri so klerikalci v goljufivosti in tem pogledu so njihove priprave za občinske volitve na Jesenicah. Ker sami nimajo dovolj glasov za absolutno večino pri občinskih volitvah, so s pomočjo radikalov izposlovili od režima, da je zdaj trenutek pred volitvami razveljaviti komunistično in socialistično kandidatsko listo. Večje lopovščine politična stranka ne more narediti, kakor so jo v tem slučaju klerikalci. Njihova nesramnost je šla celo tako daleč, da so klerikalni kolovodci peljali na glavarstvo v Radovljico priče, da ž njimi podprejo uničenje list.

Z uničenjem kandidatskih list hočejo spraviti klerikalci delavstvo večino v Jesenicah ob vse pravice, ki jim gre do postavi iz občinske avtonomije. Kratkotrajno ogoljufati in okraštati hočejo delavstvo tega, kar je njihova najprimitivnejša pravica v občini.

Klerikalce je silno preplašil zgled občine Koroske Bole, kjer so demokratizirali prostovoljno podprli socialističnega župana in s tem preprečili izvolitev klerikalca za župana. Na Jesenicah se to ne sme ponoviti — ho delati. Najuspešnejše sredstvo je, da uničimo delavsko listo, potem je župan gotovo naš; kajti med komunisti in socialisti bo nastala radi razveljav-

ljenja taka zmeda, da bodo izgubili glavo in da bodo ostali pri volitvah doma. Če pa ostanejo komunisti in socialisti doma, je ravno tako, kakor če bi za nas veljal. Tako so računali in računajo klerikalci in se trdno zanašajo, da jim bodo komunisti in socialisti s svojo vzdržnostjo pripomogli do večine in do župana. Komunisti in socialisti so nad klerikalnim manevrom opravičeno silno razburjeni in kar je vidljivih in dalekovidnih mož med njimi, priznavajo, da v danem trenutku delavstvo lahko postane klerikalno lopovstvo samo s tem, da voli demokratično listo. Ni dvoma, da bi komunisti in socialisti najraje lastno listo volili, a danes gre za to, da se izplača klerikalce.

Če se delavstvo vzdrži volitev, se bodo le klerikalci smejali in si meli roke, če: »Fajst smo nabrali te proklete komuniste in socialiste.« Razen tega pa imajo klerikalci že vse pripravljeno, kako bodo, če dobe večino, v občini, po volitvah nastopili proti socializmu in komunizmu. »Jim bomo že pokazali!« Tako žugajo že danes.

Kako se bo delavstvo na Jesenicah odločilo poplašiti razveljavljanje list, se še ne ve. Toliko pa je gotovo, da bodo klerikalci dobili za svojo lopovščino še nagrado, ako se delavci ne odločijo voliti demokratov. Povrh pa čaka delavstvo po volitvah še klerikalni korobač v občinski hiši.

K vprašanju kuluka

Ze v včerajšnjem članku smo dokazali, da so radikalni ustanovitelji kuluka postopali tako površno, da mora cel kuluk ostati pri nas na papirju. Naj dodamo tem našim izjavam, ki so prevažna za tisoče prizadetih, še nekaj opazk.

Predvsem moramo imeti vedno pred očmi, da velja le zakon, pravilnik gg. Vujčiča in Uzunovića, pa le toliko, kolikor izjava zakon ali na daje nove obvezne določbe po izrecnem pooblastilu zakona.

Pravilnik je v več točkah prekoraj zakon. N. pr. v členu 3, kjer predpisuje premožnejšim zavezancem večkratno osebno delo.

Po čl. 25. proračunskega zakona je zavezanec na poziv dolžan osebno delati na popravni cesti sam ali z vozom največ 14 dni na leto. Ima pa pravico, da osebno delo zamenja bodisi z drugo sposobno osebo bodisi z denarjem. Dolžan je zamenjati delo le, če je star pod 18 ali nad 50 let. Če se delo zamenja, se določi za premožnejše višja taksa za zameno. Ni torej dvoma, da, kdor hoče delati sam, ne more biti pozvan na več delovnih dni kakor drugi, skupaj pa ne več kakor 7 dni spomladi, 7 dni jeseni.

Pravilnik pa naravnost v nasprotju z zakonom predpisuje večjim davčnim zavezancem večkratno osebno delo. Pravilnik prehaja v smešnost. Davčni zavezanec, ki plača n. pr. nad 100.000 Din davka, moral bi po tej imenitni določbi delati 50 kratno osebno delo t. j. lahko 50 x 14 dni = 700 dni na leto! Šli bi ga, da se odkupi, pa se ga ne more.

Klasičen primer zmedenosti je člen 5. pravilnika. Najprej je rečeno, da zameno osebnega dela pobirajo finančna oblastva obremenjena z davkom. Ker pa je treba plačati zameno le, če pride poziv na kuluk, je ta predpis nesmiseln, ker davčnim oblastem to vnaprej ne more biti znano. Tega se je famozni sestavitelj pravilnika spomnil in nato kar v isti sapi pravi, da se ta zamena, čim izide poziv, položi pri županstvu. Torej kje? Kdo pobira? Županstvo ali finančne oblasti?

Kaj pa, če ne plača, dasi je obljubil, da plača? Potem se poskuša s politično eksekucijo. In če je ta neuspešna, potem se jih naznani političnemu oblastvu, da s njimi postopa po čl. 23. Ta člen 23. pa v zadnjem odstavku točke 3. predpisuje eksekutivno izterjavo. Pravilnik bi očitno takega insolventnega zavezanca rad spravil v zapor. A čl. 23. nič ne ve o tem. Bilo bi tudi čudno, da bi kdo moral v zapor, ker je očitno siromašnega stanja, ki po istem zakonu oprošča od kuluka.

Sicer pa smo že včeraj pojasnili, da s sodniško kaznijo ne bo nič, ker naš kaz. zakon tega prestopka ne pozna. Pravilnik je skrpučalo, ki najde par samo še v čl. 25. praz. zakona. Nanj je mogoče le en odgovor:

Pritožba zoper nezakonite vpise v seznamek najprej na glavarstvo in potem naprej. Vsi naj izjavijo, da hočejo delati. Pa bomo videli kaj bo.

Vlada zasluži toliko manj obzira, ker je demokratični klub v posebnih interpelacijah vse to že grajal. A radikalni gospodji se ni zdelo vredno, da prestiljuje člen 25. in pravilnik.

Čudimo se lokalnim oblastim, da ne opozore centralne na nepravilnost kuluka, ako je zakon tako omanjkliv, pravilnik pa neložljiv izven zakona. Zato se moramo braniti sami.

Nehajte s sofizmi

Kadar se vrše pregrupacije, generalista išče umetnih izrazov, da občinstvu servira novico. V »Kriegspressquartierju« si belijo glave, kako bi rekli, da bi se ložje »progrutalo«.

Tako delo imajo sedaj v generalistih SLS. Ubogi naš kolega v Kopitarjevi ulici študira leksika in lista po Ljubljani in Jellineku. Uspeh je strahovita konfuzija. Avtonomija, konfederacija, zmerna federalizacija, Venezuela, Mehika, vse to pomeša in skuha in to je »teza SLS«. Po prečitaniu se zgrabi volilec SLS za glavo in globoko misli, a revež ne more vedeti, za kakšno državno obliko je naša SLS bila 16. februarja 1924. Marinkovičev načrt je podlaga opozicijskemu načrtu, to priznava tudi naša SLS. Ta načrt je objavljen in torej morda tudi za SLS ne bo težko, da se dožene, je - li avtonomistični ali celo »zmerno federalističen«.

Naša ustava izhaja s stališča narodnega in državnega edinstva. Ona ni centralistična, pač pa unitaristična. Državno edinstvo se izraža predvsem v enem in edinem zakonodajnem telesu. Imamo torej le državne zakone. Samoupravam (občine, srez, oblasti) se z ustavo prepušča uprava cele vrste poslov krajevnega značaja. Ustava jih glede oblasti našteva v členu 96. V tem okviru oblastna skupščina izdaja za svoje področje obvezne norme (uredbe), ki jim moč izvira iz ustave ali iz posebnega zakona, ki bi se druge posele poveril oblastni samoupravi. Medtem ko bi bil zakon avtonomne pokrajine, kakor jo mislijo klerikalci, zakon kakor je krdovalni zakon in bi bil torej z njim koordiniran, odnosno bi ga mogel tudi razveljaviti, oblastna uredba ne more razveljaviti zakona, ne sme mu nasprotovati in to more (državni) zakon razveljaviti. Ta stvar ima svoj zelo globok pomen in na tem Marinkovičev načrt ne menja ničesar.

Pač pa Marinkovičev načrt hoče v smislu člena 96. ustave poveriti oblastni samoupravi poleg tam naštetih še druge posele. Dalje hoče v smislu čl. 96. in 98. ustave upravo nekaterih poslov izročiti oblastim (prenehati delokrozi). Vse to kakor celokupna dekoncentracija državne uprave se lahko izvede v okviru sedanjih ustave. Seveda se isto lahko zajame tudi s premembo ustave, kar na mi smatramo, da ni potrebno in bi izvršitev samo otežilo, v stvari pa bi bilo doseženo isto.

S tem se v stvari doseženo vse ono, kar se želi in ker imajo oblastne uredbe v efektu moč zakona, je tudi v tem pogledu samoupravi dana ogromna moč. Ustava zagotavlja, da te uredbe moči nobena vlada s šikano zavirati ne more. JDS pa je pripravljena z zakonom ustvariti še posebno lastnava za neodvisnost vseh samoupravnih teles.

Taka je stvar in vsako drugačno prikazovanje je namenoma ali iz nevednosti poročeno.

Kdor je žil na zahteve od leta 1920., ve, da je JDS bila za gorenji program od nekaj. Če se ni dalo ustave že prevesti, so krivi oni, ki so krenili v avtonomije in federacije in ki so z Markovim protokolom napravili na krmilo režim, kateri živi od nenevedne ustave. Katli sedanjih neznozi birokratski centralizem je mogoč le, ker ustava ni prevečena.

Napake in nesposobnost tega centralnega birokratizma nas še bolj ut-

jujejo v našem stališču. Sotrudniki in sodelavci za veliki cilj ureditve naše uprave so dobrodošli. A bolje bi bilo, če opuste prazne sofizme. Istino bo lažje preboleti, ako se ji bo zrl odkrito v obraz.

Odhod konzula Rašića iz Trsta

Jugoslovansko-italijansko slavlje.

Trst, 16. februarja. e.

Z današnjim beograjskim brzovlakom ob 10.30 je tukajšnji jugoslovanski konzul, g. Svetozar Rašić, zapustil Trst, da nastopi svoje novo mesto načelnika v ministrstvu zunanjih stvari. Na eni strani splošna priljubljenost poslaavlja jočega se jugoslovanskega zastopnika, na drugi strani pa brez dvoma novi veter, ki piha sedaj v Italiji napram Ju-

goslaviji, sta bila povod, da se je slovo na postaji pretvorilo v pravcato jugoslovansko - italijansko slavlje. Tedaj, ko sta se gg. Pašić in Ninčič vračala iz Rima v Beograd, ni bilo slovo nič slovesnejše. Poleg številnega jugoslovanskega občinstva, med njim kot zastopnikov političnega vodstva gg. dr. Wilfana, dr. Čoka in dr. Vratovića so bili navzoči župan, senator dr. Pittaceo, prefekt Crispo Moncada, poveljnik fašistovske legije in cela vrsta zastopnikov drugih oblasti ter skoraj polnoštevilni konzularni zbor. Tudi lepo število dam je bilo prisotnih in ge. Rašićevo so naravnost obložili s cvetjem. Slovo je bilo nad vse pristrčno, in ko je bil vlak že daleč iz postaje, še vedno niso nehali pozdravljati. — Do prihoda novega konzula vodi posle jugoslovanskega konzulata v Trstu podkonzul gospod Smiljančič.

njihovega kolaboriranja za opozicijski blok.

— Odmevi alarmantnih vestí. Zadržane dni so po beograjskem časopisu začele krožiti alarmantne vesti o bolgarskih pripravah, o sestankih zarotnikov pred Jugoslavijo v Igozemstvu ter še druge napovedi iznenadenj v naši zunanji in notranji politiki. Zanimivi so odmevi, ki segljih te vesti izvale v Zagrebu. Tako n. pr. piše »Hrvat«: Preprečili ustvaritev opozicijskega bloka z dokazovanjem, da je domovina v nevarnosti, to je najnovejša taktična poteza Pašićeva! Odkar se je vrnil iz Rima, ni Pašić izšel iz svoje sobe, temveč je premišljeval načrt o reševanju svojega kabineta iz kritične situacije, v kateri ga je našel. Zdal menja, da je pogodil nekaj zelo primernega, kar bo vžgalo, in je hitro ozdravel. Toda Pašićev načrt gre še dalje. Bilo bi nalogo računati, da bodo srske opozicijske stranke v tem enostavno nasledje Pašića. A Pašić ni naiven. Njegov račun gre tudi preko tega. Ako res pride do ustvaritve opozicijskega bloka, se Pašić ne bo zlepa umaknil. Poskušal bo, da pred odstopom podvzame izredne korake. Za opravičilo pa naj bi poslužila pretveza, da se domovina nahaja v nevarnosti. Ne verjamemo, da bo Pašiću to uspelo. Ne verjamemo, da bi v Beogradu hoteli podvzeti tako opasno igro, ker bi s tem država resnično utegnla zagaziti v nevarnost. — Tako »Hrvat«-ove presumpcije, ki jih mi le registriramo za primer pozornega motrenja situacije z eno in z druge strani.

Iz demokratske stranke

Občni zbor Naprednega gospodarskega in prosvetnega društva za Trnovo in Kravovo v Ljubljani se je vršil sinoči ob obilni udeležbi. Poročila predsednika doktor Jože Bohinjca, tajnika Josipa Lovca in blagajnika Jos. Močnika o društvenem delovanju so bila sprejeta z odobravanjem na znanje ter je bil odboru soglasno podeljen absolutorij. Sedli je referat zastopnika načelstva JDS, dr. Kramerja o političnem položaju. Izvoljen je bil nato društveni odbor z dr. Bohinjem na čelu in je bila odobrena primerna sprememba pravil, ki bo društvu omogočila, da se v bodoče še z večjo energijo posveti svojim nalogam.

Zaupniški zbor demokratske stranke v Ljubljani. Dodatno k govoru g. Janja Ravnika, delavca iz Jesenic, ugotavljamo, da je imenovan gospod v svojem govoru žigosal postopanje centrale NSS. v Ljubljani, ki zahteva od strokovno organiziranih delavcev, da naroče strankarsko časopisje (Novo Pravdo), ni se pa pritoževal nad strokovno organizacijo na Jesenicah, ker ta vrši povsem svojo strokovno nalogo. Toliko, da ne bo nesporazumljenja.

V izvršilni odbor JDS, je bil izvoljen g. Pančur Franc, posestnik iz Zgornjega Tuhinja in ne Ivan Pančur, posestnik v Smartnem v Tuhinju.

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV.

ZKD. priredi danes naslednja predavanja:

- 1.) V Trbovljah, prof. Fr. Dolžan »O praloveku« ob 5.30 uri popoldne.
- 2.) V Vel. Laščah, prof. Rado Pavlič »O nebesih in peklju pri starih Grkih« ob 3. uri popoldne.
- 3.) V St. Juriju nad Grosupljem, nadzornik Črnogaj »O cepljenju sadnega drevesa« ob 10. uri popoldne.
- 4.) Na Vrhniki nad Ljubljano, dr. Fr. Čadež »O solncu, luni in zvezdah« ob 3. uri popoldne.

Ogromni rastlinski plodovi

Z najrazličnejšim, največjim in najčudnejšim sadjem se odlikuje Indija. Nekatera drevesa imajo tako velike plodove, da se zdi to človeku, ki jih ni videl v naravi, nemogoče. Plodovi so mnogokrat tako veliki, da jih koro debele veje ne morejo nositi. Zato ni čudno, da jih najdemo na tamnem deblu ali pa na najdebelejših vejah. V Indiji raste drevo Artocarpus integrifolia, ki doseže višino 30—35 metrov. Plodovi tega drevesa dosežejo težo 20—30 kg, njih semenke, ki jih je po več ducatov, pa so kot golobljajca. Semenke so obdane z debelim žlatožoltim mosom, zelo finega in prijetnega okusa. Plodovi so obdani s debelo kožnato skorjo, ki je rožnata zelenkasto-rumeni izrastki. Semenke pečejo in kuhajo domačini ter jih uživajo. Les, ki je, dokler je surov, blede rumsne barve in ki potemni, ko postane star, uporabljajo za izdelovanje plošč.

Kot velikani med drevesnimi plodovi so znani plodovi drevesa Durio bethinus. Drevo zraste zelo visoko. Označuje ga nenagoden duh, ki ga razširja posebno plod. Domovina mu je malajski otočje, kjer tvori večkratne cece »rodove«. Podolgovati plodovi se sežejo velično človeške glave. Ko odpremo plod, nam udari v nos zelo neugoden, česniku ali pokvarjeni čbuli podoben duh. Domačine ta duh moti in sdi mirno uživajo, a tudi zorojci, ki so se na duh pitavili, pravijo, da je meso s semenkami zelo prijetno okusa.

Naši kraji in ljudje

Nehvaležnost plačilo sveta

(Dopis učitelja.)

Napad, ki ga je proti naprednemu učitelstvu priobčil na vodilnem mestu v uredniškem članku »Kmetijski list«, nas učiteljev sicer ni povsem iznenadil, a priznavamo: zabolelo nas je. Zabolelo nas je v sreci, kajti da bi šlo govorstvo tako daleč, tega si nismo mislili.

Napredno učitelstvo je po močeh delalo sredi naroda že pred vojno. Prehajano od vlade in od SLS z beračskimi prejemki med ljudstvom, nahajalnim proti učiteljem. Po vojni, ko se je ustanovila SKS, so učitelji pomagali na vso moč. Brdsko je sicer bilo, ko so »samostojni« v kratkovidni demagogiji vili, da kmet ne rabi nikogar, ne učitelja ne inteligenta. Samostojnost je v mnogih krajih uprizarila prave gonje zoper učitelja, očitajo jim borbi krh. Vse to so delali proti lastnemu prepričanju, da se prikupijo ljudskim strastem. A posledice so bile take, kakor je vsak razumen človek videl. Priobčili niso s tem nikogar, odbili pa učitelstvo in še hočete tako reči »poljedelsko inteligenco« prav to moljito, potem ko so med njo in ljudstvom zgradili umetno zidovje nezupanja in ledene zavisti.

Kljub temu je učitelstvo 1. 1920. pomagalo SKS. Storiло je to iz čisto nepristranskih namenov, upajoč, da se s tem trajno utrdi napredna misel. Ni se sililo v ospredje in je pomagalo, ko je tri leta pozneje SKS propadla na lastni bahavosti in odbijanju sodelavnikov, je bilo za vsakega naprednjaka za deželi jasno, da je čas SKS minul in da je enkrat zamujena in zavožena prilika ustvariti kaj trajnega, že odrezala vsako nado na porovni razvoj SKS. SKS je v umiranju. Škoda mnogih vrlih naprednih mož na deželi, ki stavijo na to mrtvo karto, mesto da bi delali skupaj z živahno JDS, ki zna družiti vse stanovce.

Propadanje SKS je najbolj vidno v tem, kako stranko vodi kavarniška klika. Može za dežele nam mnogokrat pripovedujejo, da ropotajo pri sejah in da zahtevajo pamet in skupno napredno delo. Se po odloženem obnem zbiru »Kmetijske družbe« so mi pravili isto. Sram jih je zveze z radikali. A možaki obračajo, zeleni generali pa obrnejo.

Nesramni napad na učitelstvo ne bo ostal brez odgovora. Povejte, nesramniki, kateri učitelji so dobili »ogromne vzote denarja« za boj proti SKS. Imena na dan!

Po tem napadu na poštenega napredno mislečega učitelja ni več prostora v SKS. Dovolj se nas je odbijalo in preziralo. Zaliti in površ na tako oduren način se ne damo.

SKS je pridno na delu, da izkopije jamo, v katero bo sama padla. Če ima biti igrišče brezposelne klike zelenih generalov, ki žive od dela prejšnjih naprednih generacij, a so zapravili dragocen talent, ki jim je bil zaupan, potem moramo reči: Ni škoda, čim prej, tem bolje!

Sreča mariborskega župana pred sodiščem

Maribor, 16. februarja.

Danes se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem razprava v tožbi občinskega svetnika dr. Jerovška (SLS duhovnik) proti županu Viktorju Grčarju radi žaljenja časti. Zadeva se je vlekla že od 7. februarja lanskega leta, ko so klerikalec vodili v mariborskem občinskem svetu obstrukcijo v proračunski debati. Ko je 7. februarja župan Grčar otvoril sejo, je dr. Jerovšek imenom SLS kuba izjavil, da bodo vsi sklepi občinskega sveta neveljavni, češ da se vabila o seji njemu in Franju Zebotu niso pravilno dostavila. Župan je ugovarjal, češ za sklepčnost zadostuje da je bila seja pravilno sklicana in je navzelo zadostno število obč. svetnikov. Pri tem je klerikalcem očital, da si namenoma niso hoteli pustiti dostaviti vabila k seji. Dr. Jerovšek se je baje nalašč odpeljal v Zagreb, pri Zebotu pa se je žena skrila dostavljaju in njegova gospodinja je rekla, da ne sme sprejeti ničesar.

Dr. Jerovšek je vložil po tem očitku tožbo radi žaljenja časti proti županu Grčarju, slednji pa proti dr. Jerovšku ovadbo radi § 104 k. z., ker je dr. Jerovšek v seji županu zabrusil, da je poročilo o dostavljanju zlagano. Preiskavo proti dr. Jerovšku je državno pravdnstvo ustavilo, tožba proti županu pa se je vlekla celo leto iz pisarne v pisarno. Danes je doživela nepričakovan konec. Župan Grčar je prišel k obravnavi brez odvetnika. Dr. Jerovška je zastopal dr. Leskovar. Župan je bil v zagovoru mnenja, da dr. Jerovška sploh ni žalil. Bila je to le politična kritika. Ko je sodnik nato čital spise, je zastopnik dr. Leskovar odšel iz dvorane in se dolgo ni vrnil. To prilliko je porabil župan Grčar in predlagal, da naj se postopanje po § 46. k. pr. ustavi, ker niti obtožitelj niti njegov zastopnik ni dolgočas. Sodnik je predlogu ugodil in nalagalna pravda je bila z enim mahom končana.

Brezposelnost v Zagrebu

Zagreb šteje 10.000 brezposelnih! Da njih beda, naraščajoča iz dneva v dan, ne postane katastrofalna, je zagrebski veliki župan dr. Čimčič v petek popoldne na naglo roko sklical anketo, kako ukreniti čim nujnejšo akcijo za momentano pomoč vsej nezaposleni armadi. Anketo so prisostvovali načelnik zagrebskega oddelka socialne politike Makovec, župan Heinzel ter predstavniki trgovsko-obrtno zbornice, zveze industrijalcev, okrožnega urada, borze dela, delavske zbornice, neodvisnih delavskih sindikatov in hrvatske delavske zveze. Očitno pa je bilo, da na anketo niso bili pozvani zastopniki Glavnega delavskega saveza, proti čemer so prisotni protestirali.

Po vsestranskem pretresanju zadeve je anketa osvojila predlog, da se od ministrstva socialne politike zahteva nakazilo doklad za brezposelnost, ki se v smislu zakona o zaščiti delavcev pobirajo že od 1. 1922. in so narasle že na milijonske svote, a ležijo še povsem neupotrebljene. Vplačane svote doklad naj se nakažejo borzam dela, ki jih bodo delile v obliki podpor brezposelnim. Župan g.

Heinzel je izjavil, da je zagrebska občina v letošnji proračun vrstila postavko 25 milijonov dinarjev za zidavo novih stavb; čim veliki župan odobri občinski proračun, se prične z zidanimi in se tako od pomore stagnaciji obrtnišva in nezaposlenosti. Podporo in ukrepe v svojem obsegu je obljubil tudi zastopnik trg. obrtniške zbornice.

Porazna je statistika okrožne bolniške blagajne, boluje 90 odstotkov članovi! Z ozirom na to, da je tekom lanskega leta odpadlo 8000 članov utegne število brezposelnih celo presegati 10.000. Po vsej Hrvatski in Slavoniji pa je glasom sporočila predstavnik delavske zbornice okrog 53.500 nameščenecv in delavcev brez posla.

Kkkaj ssse ttti pppobič...

Ljubljana, 15. februarja.

Janez in Nežeta sta trčila skupaj po dolgih letih v staroznani ljubljanski gostilni. Ko je Nežeta okrenil glavo, je napeto pogledal čez številne mize, koder se je v kotu risal iz polteme nezavado vesel in dobrodušen obraz gorenjskega Janeza. Nežeta v tem hipu ne bi zadržala na starem mestu nobena sila na svetu. Obraz, ki je zrl radovedno preko svetlih miz, je namreč naenkrat opazil kakor v viziji dime granat in še tisoč drugih nevarnosti. Spomnil se je, da je temu obrazu verno sledil skozi več let tudi njegov. Kakor bi trenil, je skočil k gorenjskemu Janezu in mu stisnil kot staremu vojaškemu poznanecu krepek v roke. Stare ženice in mlada dekleta v gostilni so ju obdovale, misleč, da sta to »zagvisno« najboljša fanta na domači vasi.

Bogisravedi, kaj ju je napravilo v vojaških časih za najboljša prijatelja. Morda to, da sta si večkrat dejala, da »kranjska kri nikoli ne falis, morda radi medsebojnega zaupanja skrbi radi Lojke v domači vasi in Manice, ki je služila ta-krat v mestu pri gospodi. Najbrže pa ju je združila skupna nesreča, da sta oba močno jecjala: Samo košček nesreče morda, vendar pa sta si valed te skupne napake izpovedala vse težave tembolj to-meljito, čeprav je trajalo medsebojno pripovedovanje dolgo časa. V težkih in slabih časih svetovne vojne sta oba po stari navadi zelo rada in veliko pela. Na bojnih poljanah sta se »skupaj vzela« in izvabila iz svojih grl znano narodno popevko: »Kaj se ti pobič v nevarnost podajaš...« Imela pa sta seveda vedno smolo, da sta prevečkrat ponavljala te nesrečne soglas-nike, tako, da se je pesem glasila približno takole: »Kkkaj ssse ttti pppobič...« itd. V četi je čisto manjkalo dobre volje, toda fanti so si znali hitro pomagati. Imeli so z obema jeceljavcema veliko zabavo. Kadarkoli se jim je stemnil obraz, ali se jim je zahotelo po svojih, so takoj pripravili svoja dva ljubezniva tovariša do petja in nikoli se jim ni našel ponebrečil. Kakor hitro sta Janez in Nežeta odprla usta in so zadoneli iz njunih grl junaški glasovi, je zavladala med obupanci dobra volja in veselo razpoloženje. Vse te okolščine so Janeza in Nežeta tako objele, da sta si ostala kljub višjim silam do konca nerazdružna prijatelja. Pozneje sta se sicer ločila, kakor pač še marsi-kdo, prisegla pa sta si večno prijateljstvo. Dolga leta se zopet nista videla in kdo

bi jima zato zameril, da sta se zopet našla. Usoda je hotela, da sta oba prišla z osminkami in končala z litri, vmes pa marljivo prepevala: »Kkkaj ssse ttti pppobič...« Ne vemo pa seveda, ali je mo-gode zameriti ljudem, ki so se pri tem do-brodušno smejali. Tudi ne vemo, zakaj bi zamerili debeli manič, ki se je najbolj smejala in katero je Nežeta obidno za-menjal s svojo Lojko. V prečudnem na-vdušenju je božajoče stegnil svojo roko proti njej, bila pa je pretežka in je nekam čudno padla na mamein obraz. V trenu-ku sta po tem neprijetnem prizoru, ki ga je insceniral jeceljači Nežeta, nastala dva tabora. Simpatije prvega omizja do članov drugega in zopet sovraštvo prvega omizja do članov drugega je zavzelo tako nesrečne dimenzije, da se je razvila mala bitka med obema strankama. Mrtev sicer ni bil nihče in pravijo, da tudi ne ranjen, vendar pa kljub temu ne moremo zameriti bradatemu stražniku, da je lo-čil razburjene duhove in vzel s seboj tega in onega. Morda se bo z malenkostno stvarco pečal tudi še sodnik, a to nas po-polnoma nič ne briga. Naj uredi vse sami med seboj.

Prvi »Gorenjski slavček« umrl.

V petek je umrla v Ljubljani po dolgi bolezni soprega računskega ravnatelja g. Antona Svetka, Antonija, roj. Rosa. Pokojnica je bila v svoji mladosti v letih 1870 do 1873 član slovenske opere v de-želnem gledališču in je s svojim lepim glasom mnogo pripomogla k sijajnim uspehom slovenskega odra. Ko je sklada-telj Anton Poerstner pripravil svoje-ga »Gorenjskega slavčka«, si je izbral »Rosovo Tončko« za pevko naslovne u-loge. Tako je ona prva pela »Gorenjskega slavčka« v ljubljanskem gledališču. Na-stopila je 27. in 28. aprila 1872 in je s svojo spretno igro in krasnim glasom očarala gledališko publiko, ki je sprejela opero z gromovitim aplavzom. Ravnica je tudi ponovno sodelovala pri raznih »Besedah« in je bila sploh vsled svojega živahnega temperamenta, ljubeznivosti in koncilijantnosti splošno znana v krogih ljubljanskega občinstva. Vrli narodni de-lavki ohranimo trajen spomin, žalujočim pa naše sožalje. Pogreb bo danes, dne 17. t. m. ob pol 3. popoldne iz Sodne uli-ce št. 12.

Dopisi

KRAŠNJA. Pod streho našega farov-ža vedri župnik Adolf Knol iz Ribnice. Po polletni prisiljeni pokori na Limbar-ski gori je obljubil škofu, da se bo po-boljšal. Toda naša poboževalnica ga ni-kakor ni spokorila. Mož ni duhovnik po-božji volji in zato tudi nikdo ne gre v farovž po opravih, ker se boji, da bi se mu ne pripetilo kaj takega, kakor organistu Krulec. Kot duhovni učitelj cerkvi več škoduje kot pa koristi. Zadnjo nedeljo lanskega leta so imeli klerikalni poslanec shod v farovžu. Knol je z bi-retom in v talarju pognal vse politične nasprotnike iz farovške veže. Iz tega lah-ko sklepate na vzgojno delovanje našega pastirja. Toda to, kakor poznamo razme-re, mu ne bo štetu v zlo. Precej drugače pa bi bilo, ako bi se poslušalo zgodbo Knolovih služkinj. Tudi sicer nam je pa-sirž Knol v drago zabavo. Prenovljene orglje so nas stale polovico več, kakor bi bilo to po naših razmerah. Po novih zvonovih je znaten preostanek, a obra-

Danes dopoldne ob 11. uri v Unionski dvorani

MATINEJA

Zveza godbenikov za Slovenijo Sinfonični orkester izvaja 8 Dvorakovih slovanskih plesov

čuna se nismo ališali. Menda s tem odvi-skom ne bo tako, kakor s tistim ofrom, ki je ležal v rutico zavezan cel mesec na njegovi miri in ni položil računa o njem. Ob nedeljah nas raz prižnice ob-klada z raznimi prilikmi in kriminalnimi nadevki. Bodi še omenjeno, da zanemarija Knol tudi svojo službo. To se dogaja po zabavah prejšnjega dne. Nam kme-tom to nikakor ne ugaja, ker se pobu-juje mladina, ki gleda vzoške zanemar-janja duhovske službe v prekomernem uživanju alkohola. Teh razmer mora bi-ti sedaj konec. Opetovano smo že po-sredovali pri dekanu in škofu, a zaman. Naj bo ta notica zadnji resen poziv na cerkvena oblastva, da spravijo do spom-ladi Knola od nas, ker bomo sicer po-krenili druge energične korake in upame-todaj ne brezuspešno.

TRBOVLJE. Prosvetni odsek Sokola v Trbovljah vabi k predavanju, ki se vrši danes, dne 17. febr. ob 5. uri popoldne v Fortejevi dvorani na Vodah. Predava prof. Fran Dolžan iz Ljubljane »O pra-človeku«. — Zadrzna elektrarna je po-godbeno oddala v našem vsoj prostore kovinarski zadrugi »Jugometaliji« v Lj-bljani. Posloplje elektrarne v Trbovljah je izven obrata, odkar je prodala svoje stroje in ker je električna moč v zvezi z drugo električno centralo. Jugometal-ija bo izdelovala tukaj bakrene posode, gumbe, peresa in slične izdelke. Domače podjetje toplo pozdravljamo in to tem-bol, ker bo lahko dobilo delo veliko na-ših pridnih domačih kovinarjev.

LASKO. Naš gledališki odbor uprizarj danes Ganglovi igri »Dva svetova« in »Trpin«.

JEZERJSKO. Živimo v predpustnem času. Zato nas je neki gospod Jezerjan začel dobro zabavati. Za novo leto je dal repizo: V dveh »Slovenčevih« šte-vilkah namreč gode naš »kant«, zraven pa recitira sklad polnično pesem o libe-ralih, o priganjaleh krščanskega duha, kvasiljnih mladine itd. Samo banalno, za-tisočkrat oguljeno frazerstvo. Mesto kon-kretnih dokazov samo pavšalna sumar-jenja. G. Jezerjan! Ali poznate nemško prislovico: »Alter schüttet vor Torheit nicht!« Zdi se, da so vam gorenji melo-dram sugerirali nekateri mlajši sodobni-ki, ki hiražo, če se ne motimo v diagno-zo, za kronični boleznimi. Ti katehētiki bolniki so nujno potrebni resnega zdrav-ljenja. Zato smo se odločili, da jim bodo dajali lek v homeopatetičnih dozah. Do-mnevamo pa, da boste smatrali to sama-ritansko delo iznova za motenje miru. Snovanje Narodne čitalnice v je ared-stvo za vaše mahinacije. Vaša podika-nja in natolcevanja pa nam dajejo povod da posvetimo z gorečo baklo v tisti Av-gijev hlev, kjer dominira bivši služ

Domače vesti

* Likvidacija pokrajinske uprave v Zagrebu. Zagrebaško uradno «Narodne Novine» od petka objavljajo odlok notranjega ministarstva, s katerim je poverjena dolžnost velikega župana zagrebaške oblasti dosedanjemu pokrajinskemu namestniku dr. Ernestu Čičiću. Zagrebaška oblast je prišla od 16. t. m. uradovati po predpisih zakona o splošni upravi in oblasti in srečni samoupravi v vseh poslih, ki se nanašajo na predmete iz resora notranjega ministarstva.

* Deputacija iz tretje dalmatinske cone pri kralju. V Beograd je dospela deputacija predstavnikov občin iz tretje cone v Dalmaciji, ki se je pod vodstvom poslanca dr. Subotića poklonila kralju Aleksandru. Ostali je deputacija ljubljanskega sprejel in ostal s predstavnikih vseh občin dalj časa v živahnem razgovoru.

* Redukcija pri pošti. V področju ljubljanskega poštnege ravnateljstva je bilo doslej reduciranih 93 nameščenec. Med temi je reduciranih s pravico do pokojnine 47, s pravico do odpravnine 28, s pravico do provizije 3, brez vsega pa je odpuščenih 15 nameščenec.

* Brezžične izlojavne in telefonske postaje za zasebnike. Poštna direkcija v Ljubljani objavlja: Po pravilniku o brezžičnih izlojavah in telefonskih prejemnih aparatih (radioaparatih), ki ga je izdala poštna ministarstva, imajo državljani pravico postavljati si prejemne radioaparate, vendar pa samo s posebnim dovoljenjem tega ministarstva. Postavljanje oddajnih aparatov je prepovedano. Ako bi si zasebniki napravili brezžične prejemne postaje brez dovoljenja ministarstva mora poštna direkcija take aparate na stroške dotičnika napraviti neoporne s tem, da odstrani nepotrebnejši del aparata. Če bi se pa lastnik upiral, se mu odvzamejo vsi aparati.

* Nova telefonska in izlojavna postaja: Pri pošti Martijanci in Premurju je bila dne 1. februarja s t. l. otvorjena javna telefonska govornica in izlojavna postaja.

* Polet prvega potniškega letala iz Pančeva. Včeraj se je dvignil v Pančevu prvi potniški aeroplan s tremi potniki za Pariz in enim za Bukarešto.

* Srebrna poroka. Dne 8. febr. sta praznovala g. Anton Ovetko, župan v Podčetrtku in njegova soproga srebrno poroko. Splošno spoštovani in priljubljeni obitelji je privedla tamkajšnja požarna bramba lepo bakljado. Le žal, da je motilo veselo razpoloženje rahlo zdravje jubilarja. Priprani pa smo trdno, da se bodo želje in voščila kolega trga, ki sta jih bila deležna slavljenca, tudi uresničile. Ovetkova hiša je bila vedno narodna in je ohranila narodni ščit čist in nemadeževan tudi v onih mrkih časih, ko je bil Podčetrtek nemški. Narodna društva niso nikdar zastoj trkala na Ovetkovo hišo. Jubilar je kot načelnik požarne brambe odstranil nemško povešanje, pri zadnjih občinskih volitvah pa je bil nosilec demokratske liste. Vseled boleznijo je sicer odločil predsedniško mesto krajevene organizacije JDS v Podčetrtku, sprejel pa kljub temu še občinskih mesto. Jubilaromna ključemo: Se na mnoga leta, preko zlate biserno!

* Poljedelski muzej v Beogradu. V kratkem bo predložen vladi načrt o ustanovitvi velikega poljedelskega muzeja v Beogradu, v katerem bodo razstavljeni vsi domači poljedelski produkti.

* Kako se g. Ravnihar brani. Mi smo pred par dnevi ugotovili, da je g. Ravnihar kot starosta Sokolstva objavil v svojem Narodnem dnevniku 14. t. m. članek, v katerem vleče Sokolstvo v politično debato medtem, ko je starešinstvo Saveza (kateremu on načeluje) poslalo 12 t. m. poziv listom, naj opuste politične razprave o Sokolstvu. Sedaj se mesto njega zagovarja «Narodni dnevnik», češ, da je Ravniharjev članek došel v redakcijo 13. t. m., poziv starešinstva pa šele 14. t. m. Priznati moramo, da je ta izgovor za g. Ravniharja karakterističen. Mi smo mu očitati, da je kot predsednik starešinstva JSS. Članek napisal v trenutku odnosa še pozneje, ko to starešinstvo po-

lice s trobojnicami, njegovi prijatelji in častilci pa so se spominili tudi z materijalnimi darovi. Jubilar se je z iskrenimi besedami zahvalil upravitelju, kolegom in občinstvu, naglašajoč, da smatra Slovenijo že dolgo za svojo drugo domovino in da je srečen, ko vidi, da občinstvo priznava njegov trud. Opera «Pustas» je bila nanovo režirana in jako živahna. Odlikovali so se vsi solisti, na čelu jim Zathay, ki je priznava izvesten Mephisto v pevskem in igralskem oziru. Izborni so bili tudi gđ. Zikova, gg. Popov in Sowilski. Dirigiral je jako temperamento kapelnik g. Matičič.

* V. Umetnostna razstava «Kluba Mladih» v Ljubljani. Odprta je v nedeljo dne 17. t. m. ob 11. uri dolžne v paviljonu pod Tivolijem. Udeležuje se je 14 umetnikov z 91 deli.

* V južni Ameriki se žensko gibanje znatno širi. V Braziliji je bil ravnokar sprejet zakonski predlog o ženski volilni pravici z veliko večino glasov. V Chile so osnovala žene «Zvezo ženskega meščanstva», ki ne skrbi samo za zboljšanje socialnega stanja žene temveč se bori zelo živahno tudi za njeno politično enakopravnost, zlasti za žensko volilno pravico.

življa naj se o Sokolstvu ne vodijo polemike, on pa se brani s tem, da je redakcija članek, s katerim se je starosta tako eklatantno pregrešil proti sklepu starešinstva, prešla predno je bila o tem sklepu obveščena! Famozen starosta, kaj?

* Perzijski parobrod v Splitu. V splitsko luko je došel prvič po mnogih letih parobrod «Gabrijela» pod perzijsko zastavo. Parobrod je došel iz luke Bender Abaz, da ukrca cement.

* Čudno tele. V volvodinski vasi Mramoraku je krava nekega tamkajšnjega kmeta porodila tele s petimi nozami. Peti noga se nahaja med prvima dvema in je premera na vse strani. Tele je v splošnem dobro ravno.

* Velika vlomilska družba. Zagrebaška policija je po dolgotrajnem skrbnem zasledovanju aretirala veliko vlomilsko družbo, ki je izvršila okoli 40 vlomov in odnesla raznega blaga v vrednosti pol milijona dinarjev. Družba je štela 7 moških in 2 ženska člana.

* Priprava vsem rodbinam KOLINSKO CIKORIJO, izvrsten pridelatek za kavo.

Iz Ljubljane

u— Sinočnja šentjakobska maškerada v Narodnem domu se je obnesla povsem v obsegu pričakovanja, kar ob popularnosti šentjakobskih aranžerjev in navezanosti vseh ljubljanskih slojev na šentjakobsko gospodarsko in prosvetno društvo kot vsestransko družabno matico pove dovoli. Predvsem se je sinoči poveselila mladina, pa tudi starejši so se najugodnejše znašli v razpoloženju večera. Maškerado je otvoril sprejod mask, ki jih ni bilo nič manj kakor 152, nekaj pa se jih je še zakasnilo. Med splošno okusnimi kostumi so prevladovali Pierotti in metuljčki, bilo pa je še vsakojakih drugih kombinacij, kar je le povečalo pestrost v dvorani, ki v ostalem ni bila deležna prerazkošnih dekoracij. Svirali je lastni društveni orkester pod taktirko g. Bučarja in preko vseh bluesov, shymmyjev in valčkov ostal neutrudljiv do svoje ure. Ne dvomimo, da so šentjakobčani zadovoljni s celotnim uspehom.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

u— Podoficijsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto, 23. t. m. ob 20. v prostorih Narodnega doma svoj popularni «Podoficijski ples». K udeležbi se vabijo vsi bivši dalje službe podoficirji, vsi rezervni oficirji, u radništvo in drugo cenjeno občinstvo. Vstopnina za osebo 15 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo udov in sirot tovarišev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

Denar

in lahko pridobljeno

bogastvo

je večkrat povzročitelj največjih

nesreč!

Vsak se lahko prepriča o tem ako si pogleda

dramo

Verižnika Grabeža

v občo imenovan „Šiber“

še

danes nedeljo

Kino „Ljubljanski dvor“

Ponedeljek 18. februarja velika

rodbinska drama

Zakonolom

v glavnih vlogah Marija Corda, Werner Krauss, Karl Ebert in Frid Kühne. — Pogledite si slike v izloženih omarih: Selenburgova ulica, trgovina Hamann, Zalaznik - Stari trg. Vodnikov trg, Sv. Petra trg.

u— Za ples Sokola I., ki se vrši na pustno soboto 1. marca v Kazini se je priglasilo že lepo število mask. Plesalo se bo vse pleso, da bo posetnikom vsestransko ustrezno. Predprodaja vstopnic na Taboru. Za člane znižana vstopnina samo v predprodaji.

u— J. n. a. d. «Jadrani» priredi v četrtek, dne 21. t. m. Wilsonov večer, na katerega so vabljeni poleg članov tudi vsi prijatelji društva. Spored bo objavljen pravočasno.

u— Velik pustni korzo v Ljubljani. Slavčeva maskarada 2. marca t. l.

u— Restavracija «Zvezda». Vsako nedeljo in praznik zajutrkovalni koncert.

u— Zahvala. «Društvo medicincev v Ljubljani» so pristočno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu medicinskega plesa, zlasti nadvse požrtvovalnemu damskemu komiteju in njega predsednici dr. Bleiweis-Trsteniški, ge. dr. Bretlovi, ki je velikodušno odstopila krasne preproge, upravi Kreditne banke, ki je brezplačno prepustila zelenje za okrasitev dvorane, neumornemu orkestru Sokola I., g. restavratorku Ristu in sploh vsem sodelujočim. Odbor.

u— Zahvala. Org. natakarev itd. si šteje v dolžnost se tem potom najiskrenejše zahvaliti vsem, ki so s svojim posetom, ali z denarnimi prispevki na zadnjem nat. plesu pripomogli do tako v vseh ozirih krasnega uspeha. Posebno se zahvaljujemo g. Krapežu in pokroviteljstvu ge. Kavčičeve in g. Ristu na vsestranski pomoči in naklonjenosti. Odbor org. nat. itd.

u— Policijske prijave prestopkov. — Od petka na soboto so bili prijavitelji policiji sledeči slučaji: 1 radi tatvine, 3 radi pijanosti, 18 radi kršenja policijskega cestnega reda, 2 radi prekrškov nja policijske ure, 1 telesna poškodba 9 radi kršenja pasjega kontumaca, 1 pa radi ogroženja telesne varnosti.

u— Nesreča. Ob priliki obrezovanja kostanjev v glavnem drevoredu v Tivolju se je dne 14. t. m. mestnemu vrtnarju Francu Gaspariju spodrsnila le stva. Padel je z viška na zemljo in se močno poškodoval na glavi, rokah in nogah. Prepeljan je bil z rešilnim vozom v bolnico.

u— Zopetna aretacija tatu premoga. Zadnje čase je policija spravila pod streho že več tatov, ki so se hoteli greti na stroške železniške uprave. V petek zvečer je bil aretiran na Vilharjevi cesti Matija Z., ki je nesel v vreči 12 kg premoga, katerega je nabral v kurilnici na kolodvoru. Tatvine so seveda samo posledica «slajajnih» plač javnih nastavljenec.

Iz Maribora

u— Osebnostna vest iz Maribora. Včeraj je došel v Maribor urednik češkega «Narodnega lista» v Pragi g. J. K. Strakaty, dolgoletni delavec na polju češko-slovaško jugoslovanske vzajemnosti. — Dragega gosta, ki je na večmesečnem študijskem potovanju po Balkanu, sta sprejela na kolodvoru Jugoslov.-češko-slovaška liga in Češki klub, nakar je g. Strakaty obiskal razne mariborske intelektualce, svoje znance, zvečer češko slo in pa ljudsko knjižnico ter nato premijero Milčinskega «Mogočnega prstana» v Narodnem gledališču. Danes, v nedeljo pa prouči g. Strakaty še druge mariborske znamenitosti, nakar se poda v ponedeljek dalje v Zagreb.

u— Jugoslov.-češko-slovaška liga v Mariboru. V četrtek zvečer se je vdbor konstituiral sledeče: predsednik dr. Pivko, podpredsednik svetnik Ivan Knop, taj-

nik dr. Rapotec, blagajnik ravnatelj Gintz, name

Iz življenja in sveta

Ernst Haeckel

1834 — 16. II. — 1924.

Včeraj je praznovan nemški svet, ž njim pa tudi znanstveni krogi vsega sveta. 90 letnico rojstva enega največjih nemških duhov novejšega časa. Dne 16. februarja 1834 je bil namreč v Potsdamu rojen slovit naravoslovec, umetnik in filozof Ernest Haeckel, ki ga danes pozna vsak vsak inteligent, čeprav ne morda toliko po njegovih znanstvenih delih, kakor vsled polemike, ki jo je vzbudil Haeckel s svojimi nauki.

Haeckel je študiral medicino in naravoslovje, mnogo potoval po Evropi, zlasti po Italiji in kasneje tudi po Indiji, leta 1861. pa se habilitiral na univerzi v Jeni, kjer je postal par let na to redni profesor. Ostal je v Jeni do svoje smrti 9. avgusta 1919; zadnjih deset let je bil v pokoju.

Cepprav je Haeckel širšim plastem inteligence znan posebno po svojih filozofskih delih, v katerih je zastopal jasno strogo monistično stališče in si nakopal sovražnost cerkev, leži vendar tudi v glavnem pomen njegovega udejstvovanja na prirodoslovnem polju. — Ko je začel Darwin razvijati svoje znamenite nazore, ki so zrevolucionirali takratni prirodoslovni svet, je bil mladi Haeckel eden izmed prvih, ki se mu je pridružil. Ni se bal zasmehovanja in kritike. On je Darwinove nazore sprejel, poglubil in razširil do meje, do katerih si sam Darwin ni upal.

E. Haeckel je bil velik, toda dogmatični prvobornilci descendentne misli. Postavil je mnogo hipotez, od katerih so se morale nekatere res umakniti pred kasnejšimi znanstvenimi raziskovanji, mnoge pa so zmagale in ostale ter dale prirodoslovnim naukom popolnoma drugo smer.

Kdor se zanima za prirodopisne znanosti pozna t. zv. biogenetični osnovni zakon, ki ga je ta veliki um formuliral in ki pravi: Razvojna doba posamezne živali ali njena ontogenija je kratka ponovitev njene rodovne zgodovine ali pa njene filogenije. To se pravi, vsaka žival preide v svojem embrionalnem stanju vse stopnje svojih prednikov.

Haeckel je že pred Darwinom poskušal razširiti descendentno teorijo tudi na človeka.

Najbolj znana Haecklova dela so: *Generelle Morphologie, Anthropogenie, Die Medusen, Die Kunstformen der Natur*, itd.

Haeckel se je udeleževal, kakor že omenjeno, tudi kot filozof in je kot tak zastopal monistični svetovni nazor (*Die Weltanschauung, Die Lebenswunder*). Vendar pa je Haeckel-prirodopisec daleč nadkriljeval Haeckel-filozofa. —

Blamaža Lloyd Georgea

Od časa do časa se pojavljajo takšni mednarodni intermezzi, ki bolje osvetljujejo zakulisno diplomacijo, kakor najbolj debeli akti. Pred dnevi je takšen intermezio vzbudil pozornost skoraj vsega sveta. To pot na račun Lloyd Georgea.

Pričetkom januarja je francoski veleposlanik v Londonu Saint - Aulaire obiskal angleški Foreign Office (zunanje ministrstvo), da vpraša, če Anglija soglašala s objavo francoske žolte knjige o postanku čl. 428 do 431 verzajske mirovne pogodbe. Lord Curzon je že vedel, da bo novi angleški premier uvedel novo metodo v publiciranju aktov angleške zunanje politike, zato ni hotel o zadevi odločiti, češ, naj odloči njegov naslednik (NB: Tako delajo korektni ljudje). V času med poslovitvijo Curzonovo 22. jan. opoldne in nastopom Macdonaldovim 23. jan. popoldne je pa eden permanentnih

državnih podtajnikov naročil v narodu, naj se kratek odtisk francoske žolte knjige, predložen po francoskem poslaniku, vpošlje na vpogled Lloyd Georgeu. V priloženem pismu je zunanji urad naprosil Lloyd Georgea, naj bi on kot takratni šef angleške mirovne delegacije v Versailles, podal h krtačnemu odtisku svoje opazke, v kolikor jih smatra za potrebne. Angleško zunanje ministrstvo je namreč imelo namen, da bo kratek odtis in Lloyd Georgeove opazke skupno predložilo Macdonaldu v pregled, da naj potem on odloči, kaj naj glede objave žolte knjige Anglija odgovori Franciji.

Ta praksa odgovarjanja angleški upravi navdi, po kateri se iz poslovne dobe katerega ministra ne dopusti nobena objava, predno ni dotični bivši minister o njej informiran in ni o nameravani objavi podal svojega mnenja. V tem slučaju pa je takšno povprašanje pri Lloyd Georgeu bilo še važnejše, ker ga je angleška vlada vprašala ne le o njegovi lastnosti kot bivšega ministra, marveč tudi kot člana tajnega državnega sveta. V ta tajni državni svet spadajo kot redni člani namreč tudi vsi bivši vodilni ministri.

Dne 25. jan. je bilo zgorajšnje pismo oddano na pošto, dne 26. je dospelo Lloyd Georgeu, ki pravi, da pismo sploh ni bilo podpisano. Zares so ob premembni kabineta porabili predložiti to pismo Macdonaldu, ki o zadevi tako sploh ni bil informiran.

Lloyd George je takoj spoznal važnost tega dopisa in francoske žolte knjige. Paragrafi dotične mirovne pogodbe se namreč nanašajo na francosko zasedbo Poruhrja za sankcijo neplačanih nemških reparacij. Zato je takoj poklical k sebi na obisk dva Francozom posebno neprijazna novinarja, Spencerja, političnega korespondenta *«New York Worlda»* in Scotta, glavnega urednika *«Manchester Guardian»*, ter jima je 2. in 3. februarja, na dan, ko je Wilson baš umiral, pripovedoval razne spomine na Versailles in zlasti, kako je Clemenceau v času, ko je bil Lloyd George v aprilu 1919. začelno v Londonu, pregovoril Wilsona in od njega pridobil pristaneč na zasedbo Poruhrja. Dostavil je, da mu je sedaj iz neke francoske publikacije jasno, odkod ono drugačno zadržanje Wilsona, ko se je Lloyd George vrnil iz Londona v Versailles.

Dasi je šlo za zadevo, katero je Lloyd George izvedel uradno, ni izrecno opozoril svojih gostov, naj vsebine tega privatnega zapisa pogovora ne objavljata. Pa tudi vsebine razgovora ni pregledal, ko je bila napisana.

Ko sta oba lista objavila vsebino razgovora svojih dopisnikov z Lloyd Georgeom, je deževalo popravkov. Clemenceau, zlasti Poincaré, dalje vsi Wilsonovi prijatelji so se oglasili. Vsa angleška javnost je bila prav neprijetno presenečena in je soglasno obsodila svojega komprometanega bivšega premiera, ker je postopal *«incorrect»*, tako napram lastni vladi in zaveznikom, kakor napram Wilsonu; ter nekorektno, ker je izdal uradno tajnost. Poleg tega jo je pa izdal v netočni obliki, ali je javnost, po domače rečeno, *«našarbal»*.

Pozneje je pod vtisom splošnega ogorčenja in vsestranske kritike še poskušal zvrtniti krivdo na novinarja ter je Amerikance, svojega gosta Spencerja obdolžil, da je nekako prenegljal ali indiskretno ter potvorjeno objavil Lloyd Georgea izjavo. S tem je to še bolj zavajal. Američan, užnjen kot mož in kot novinar, ni razumel šale, marveč je Lloyd Georgea javno ostro prijel, v kateri točki da bi bilo njegovo poročilo v *«New York Worldu»* netočno! Če so netočnosti jih je zakrivil Lloyd George sam.

Na te očitke je Lloyd George utihnil, ker nima kaj odgovoriti. Takšno nepotrebnost blamažo bi si bil pa prav lahko prihranil.

Za nas je važno še, da se je takoj oglašil Orlando, ki je poskušil braniti Lloyd Georgea s tem da je napadel pravkar umrlega Wilsona, češ, 19. aprila 1919 sta se zmenila Wilson in Clemenceau, 22. aprila je Lloyd George po svojem povratku iz Londona prišlo pristati na ta poruhski aranžma, 23. aprila pa je Wilson objavil znano ostro protitalijansko, Jugoslovansko prijazno spomenico, zaradi katere sta Orlando in Sonnino zbežala s pariške konference domov. O spomenici je *«Jutro»* poročalo, ko je objavilo odlomke o reškem vprašanju iz Wilsonovih spominov. O stvari sami še najdemo v Wilsonovih *«Spominih»* opazko, da je pri francoskih aspiracijah trebalo upoštevati, da je bila Francija napadena in zasedena in da mora dobiti reparacije, če hoče živeti ter da si sme zagotoviti tudi jamstva — Italija pa da nima niti trohice ne moralne ne stvarne pravice do Reke in Dalmacije, katero je zahtevala. Wilson torej tudi v tej zadevi ni popustil od svoje smeri. Toda Lloyd George je smatral za potrebno, da v Wilsonu napade Francijo, a je to pot sam padel v jamo. Ministrski predsednik najbrže ne bo več Angleži takšnih pogreškov in nacionalnih blamaž ne pozabljajo, niti ne odpustajo.

Lloyd George
bivši angleški ministrski predsednik.

Strah v grobu

V Romainvillu, ki spada k pariškemu predmestju, so ljudje že več dni preplašeni in vsakdo se boji mimo pokopališča. Strah izvira iz sledečega slučaja:

Mestni grobar je približno pred tednom dni kopal jamo za novega mrliča. Naenkrat med delom se mu je zazdelo, da čuje lapod zemlje čudne udarce. Tok-tok-tok je odmevalo votlo odnekod. Grobarju so se začeli žejati lasje. Ostavil je rovnico ter jo popihljal s pokopališča. Naslednjega dne se je vrnil na delo. Udarci pod zemljo so se ponovili. Grobar je tekel h nekaterim svojim znancem, da bodo tudi oni priča skrivnostnemu potkanju iz groba. Toda ljudstva se je že polotil strah in samo en mož je imel toliko poguma, da je šel z grobarjem na pokopališče.

Prišla sta na mesto. Grobar je potiskal naprej svojega znanca, ta pa grobarja. Slednjic sta dospela do mesta groze. Jela sta prisliskovati, in glej, kar je pripovedoval grobar, je bilo res: izpod zemlje so se čuli votli udarci, kakor bi nekdo razbijal s pestjo po pokrovu krste. Prevze

ta od strahu sta se moža spustila v beg in ruztrčila v kraju vesti, da na pokopališču še vedno straši.

Ker se je domnevalo, da leži v zemlji morda živ mrlič, je dala oblast odpreti vse grobove, ki so bili zasuti v zadnjih dneh, toda mrlički so bili povsod v oni legi, kakor so prišli pod zemljo. Na pokopališču pa straši še dalje in prebivalstvo je tako zbegano, da se hoče izseliti iz kraja.

× **Zanimiv slučaj.** *«Echo Warszawskie»* je objavil te dni vest o zanimivem dogodku, ki se je pripetil v Censtochovu. V upravni svet tamošnje židovske občine je prišel grobar katoliškega pokopališča in trdil, da se mu je že večkrat pojavil v snu neki vojak in trdil, da je žid, in da ne spada na katoliško pokopališče, ampak na židovsko. Čez nekaj dni je prišla zopet stara židovka iz Censtochovske okolice in pravila, da zama poizveduje po svojem sinu, ki že več let nima o njem poročila. Tudi ona je pravila, da se ji je sin večkrat pojavil v snu in ji sporočil, da je bil po krivem pokopan na katoliškem pokopališču v Censtochovu. Na zahtevo židovske občine so zadevo preiskali in ugotovili, da je v vojaški bolnici res umrl v Censtochovu pred nekoliko leti neznani vojak, ki je imel pri sebi le izkaz, ki se je glasil na ime Morica Kapuste. In to je bil res iskani žid, pokopan na katoliškem pokopališču. Zato je vojaški urad odredil, da se mrliča izkopije in pokopije na židovskem pokopališču.

× **Koliko pože svet vžigalic.** New-Yorška Narodna banka je izračunala, da je v preteklem letu požgalo človeštvo 4.675.650.000.000 vžigalic, za katere je plačalo okrog 200 milijonov dolarjev. Od teh jih je bilo izdelanih v Zedinjenih državah 33 odst., na Švedskem 20 odst., na Japonskem 20 odst., v Angliji 15 odst. ostalo pa na Poljskem, Norveškem, Češkoslovaškem, Nemškem in drugod. Največ vžigalic izvažata Japonska in Švedska.

× **Mačka rešila obsojenca življenje.** Zadnjič smo poročali, da se je v Ameriki vršila prva usmrtitev s strupenimi plini. Obsojenec je bil neki Kitajec. Sedaj prihajajo zanimive podrobnosti. Obenem s Kitajcem bi bil moral biti usmrten Mehikanec Thomas Russell. Kitajec je bil izvršil roparski umor, Mehikanec pa je bil umoril svojo ljubico. Najprej bi moral stopiti v justifikacijsko celico Mehikanec. V trenutku, ko je sluga odprl vrata celice, da bi vstopil obsojenec, je nenadoma skočila v celico umazana mačka, bogve odkod se je priklatlila. Sodni zdravnik se je domislil, da bi mogli napraviti polkruz usmrtitve na ubogi živali. Državni pravdnik je to dovolil in tako je bila najprej usmrčena mačka. Še preden so odstranili njeno truplo, je prinesel sodni sluga brzojav, da je smrtna obsodba Mehikanca izpremenjena v obsodbo na do smrtne lečo. Kitajec ni bil tako srečen. In tako je uboga umazana mačka rešila obsojenca življenje.

× **Premoženje rajnega Rockefellerja znaša samo 80 milijonov frankov.** Iz New Yorka poročajo, da so Rockefellerjevo zapuščino ocenili sicer na več kot 200 milijonov frankov, toda po poravnavi raznih dolgov je ostalo dedičem le 80 milijonov frankov.

× **Najdena ostalina razbojnika pred sto leti.** Pred približno sto leti je bil na Dunaju obsojen razbojnik Jurij Grassel, hajduk in načelnik roparske tolpe, ki je svojčas terorizirala celo Češko ter pri tem zagrešila celo vrsto groznih umorov. Ko se je razbojnik ločil od sveta, je ostavil za seboj legendo. Ljudje so pripovedovali, da je Grassel nekje zakopal silno množino blaga, katerega si je nagrabil in naropal za svojega življenja. Legenda se je prenašala od roda do roda. Pred kratkim pa so ljudje blizu Wegebaux pod skalovjem našli na veliko železno blagajno, v kateri je bilo ogromno zlatega in srebrnega denarja. Oblasli so se takoj

pobrigale za to, da se dožene, odkod to silno bogastvo in so res prišle do zaključka, da je najdba pripadala Grasselu, ki je hranil v železni skrini cele numizmatične zbirke zlatih in srebrnih denarnih dragocenosti. Pač redek slučaj, da se legenda izkaže za resnico!

× **Morala živali in morala ljudi.** Ravnatelj njujorskega zoološkega vrta William Hornaday je dolgo vrsto let proučeval moralo živali, ki so bile pod njegovim nadzorstvom. Svoja opazovanja je popisal ter jih nedavno objavil v veliki knjigi, ki je v javnosti vzbudila splošno pozornost. Hornady zatrjuje, da morala ne odlikuje samo človeka, temveč tudi živali. Živali ne poznajo razbojništev, mučenja, ubijanja; kanibalizem se pojavlja samo pri volkovih in krokodilih. Živali ne poznajo ljubosumnosti kakor ljudje, pri njih tudi ni tako močno razvit nagon tatinstva, katerega lahko zasledimo pri 25 odst. vseh ljudi. Skratka, živali so tudi moralna bitja, in če bi jih v vsem primerjali s ljudmi, bi zasledili, da nas po moralnih svojstvih v marsičem celo nadkriljujejo.

milo

se izdekuje in najboljše otrovin, zato prečnu ne škoduje tes volod ovojce učinkovitosti prihrani mnogo teuda in denarja

× **Britje s pomočjo solnčnih žarkov.** Ko bi se izkazalo, da je resnica, kar je pripovedoval angleški sportsman Melbourne Ilman v Bratstvu uredniku londonskih *«Daily News»* o svoji iznajdbi, bi pretila brivski obrti gotova poguba. Tajnost ilmanove iznajdbe sloni na izkušnjih, da solnčni žarki, ki prodirajo skozi prizmo, na poseben način brušeno, ovirajo rast brkov. Uporabil je pri tem praktično znane kozmetične metode za odstranjevanje nepotrebnih dlačic in las. To metodo je baje izpopolnil tako, da je s svojim aparatom neke nadomestil brivsko orodje, ampak ga celo prekosil. Britje, ali boljše rečeno, ozarjanje traja pet do šest minut in med tem ko solnce *«deluje»* lahko kadik, čitaš in opravljaš korespondenco. Iznajditelj posebno poudarja, da temelji njegov novi način britja na znanstveni podlagi, kajti njegova *«brivska svetilka»*, odnosno solnčni žarki, onemogočata rast brkov brez škodljivih posledic. — Škoda je le, da je radovedni angleški reporter pozabil iznajditelja vprašati, kaj bi bradatci morali početi takrat, ko ni solnca.

× **Škol — železniški uradnik.** Škol češkoslovaške narodne cerkve Procházka čigar posvečenje v škola je vzbudilo svoj čas po srednji Evropi toliko razburjenja, se je iz vzrokov, o katerih češki listi ne vedo ali nečejo povedati ničesar, naveličal svojega mesta, odločil svoje dostojanstvo in se vnovič pri

Gospodarstvo

Gospodarska obnova Rusije

Mihael Levicki, dunajski zastopnik Unije sovjetskih republik, je priobčil v dunajskih listih članek, v katerem kaže na uspehe dosežene gospodarsko obnovitvene politike v Rusiji in navaja sledeče podatke:

Sovjetska vlada se zaveda, da je slejkoprej poljedelstvo osnova gospodarstvu sovjetskih republik, zato mu posveča največjo pozornost. In z uspehom, zakaj dočim je bilo še leta 1920. obdelanih le 20 mil. desetlin, to je le četrtina normalnega stanja, se je obdelana površina leta 1921. povečala na 40 mil., leta 1922. na 51 mil. in l. 1923. na 61 mil. desetlin, a čemer se je doseglo že 73 odst. normalne obdelane površine. Posebno so se v najnovejši dobi prišli kultivirati industrijski sadeži, lan, konoplja, osobito pa konoplja; od leta 1920. do 1923. se je z bombužen zasajen areal povečal za 300 odst. Glede industrije: celokupna produkcija stare Rusije, je znašala leta 1913. 8,75 milijonov zlatih rubljev. Leta 1921. je znašala industrijska produkcija sovjetske Rusije 1300 milijard zlatih rubljev, leta 1922. 1900 milijonov, leta 1923. 2400 milijonov zlatih rubljev, tedaj 86 odst. predvojnega proizvodnje stare Rusije, ne glede nato, da so se odcepile industrijsko zelo razvite dežele Poljska in baltične province.

Premoga se je nakopalo leta 1921.-1922. 464 milijonov pudov, leta 1922.-1923. 648 milijonov pudov. Petroleja se je pridobilo leta 1920.-1921. 232 mil. in l. 1922. 279, a leta 1923. 315 milijonov pudov. V tekstilni industriji se je dvignila produkcija v zadnjih dveh letih za 420 odst., v metalurški industriji v zadnjem letu za 63 odst., usnjarski za 37 odst., gumski industriji za 42 odst. in papirni industriji za 104 odst. Vredlosti napredka se je tekom leta 1923. že pokazala v obliki možnosti izvoza. Zila se je leta 1923. izvozilo nad 200 milijonov pudov, nafte se je izvozilo 20 milijonov pudov, a l. oktobra 1923. je bilo še 80 mil. pudov v skladiščih na razpolago za izvoz. Premoga je bilo že na razpolago za vsa domača podjetja širom države in nastaja že prilika izvoza.

Železniške proge so se istotako zelo podaljšale. Leta 1913. je znašala dolžina železniškega omrežja celokupne Rusije 63.000 verst, leta 1923. pa znašala dolžina 64.000 verst. Tovorni promet na železnicih je znašal leta 1922. 33 odst., a leta 1923. 45 odst. predvojnega.

V prvih enajstih mesecih leta 1923. je znašala vrednost ruskega uvoza 190 mil. zlatih rubljev, a istobasno se je izvozilo iz Rusije blaga v vrednosti 170 mil. zlatih rubljev. Bilanca je bila tedaj za 40 mil. zlatih rubljev aktivna.

Obenem s to obnovo se je izvršila tudi stabilizacija denarne vrednosti. Budžet za leto 1923. prvokrat ne potrebuje več pomoči tiskarne bankovcev. Sanacija valute je posrečila z emisijo kritih červoncev. S červoncem se vrši že 82 odst. denarnega prometa; preostanek malovrednih bankovcev se odtegne prometu v par mesecih.

Tako poročilo Levickega, sestavljeno očitno na podlagi uradnih sovjetskih podatkov. O tej optimistični sliki je seveda treba še kritičnih pripomb.

Kvartet Zika v Pragi. Kvartet Zika, ki se je ustanovil v Ljubljani in nosi sedaj ime čekoslovaške kvarteta, priredil v kratkem dva koncerta v Pragi. Izvajal bo tri komorna dela, med drugim znani Hindemithov kvartet, katerega je svojčas sviral tudi v Ljubljani.

Gostovanje zagrebškega dramskega ansambla v Beogradu. Kakor smo že poročali, se poda zagrebški dramski an-

sambl sredi marca meseca v Beograd na kratko gostovanje. Ob tej priliki odigra sledeča dela: «Požar strasti» (Kosor), «Ponoč» (Kulundžić), «Dubravka» (Gundulić) in «Vučjak» (Koležin).

«Refleksa mladosti». V Beogradu je izšel list «Refleksa mladosti» z leposlovnimi vsebino in tiskani. O prvi številki tega lista ni mogoče reči nič drugega nego to, da ga pišejo resnično mladiki, če ne celo premladi ljudje. Kdor se zanima zanj, lahko piše ponj v Beograd, Zorina ulica 10.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (16. t. m.). Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 4 vagoni 335; 80 kg, 1 vagon 330; sremška 79 do 80 kg, 1 vagon 330. Ječmen: baški, 67 kg, 1 vagon 310. Oves: baški, paritota Kikinda, 2 vagona 245; baški, 1 vagon 250. Turčica: baška, duplikat kasa, 14 vagonov 240 do 250; februar-april, maj in junij, duplikat kasa, 59 vagonov 240 do 250; za maj, 100 odst. kasa, 17 vagonov 237,50 do 240; Smederevo, 5 vagonov 257,50. Tendence slaba.

Svinjski sajam v Mariboru. (15. t. m.) Radi snega pripelanih le 51 svinj. Cene: mladi prašiči 3 do 4 mesece stari 650 do 675 Din; 5 do 7 mesecev stari 875 do 1000 Din; 8 do 10 mesecev stari 1125 do 1300 Din; eno leto stari 1750 do 2000 Din. Kg žive teže 22,50 do 24 Din; kg mrtve teže 26,50 do 30.

Tržišče z umetnimi gnojili (16. t. m.) Spričo bližajoče se poniladi je tržišče z umetnimi gnojili krepko oživilo. Povpraševanje je največje po superfosfatu katerega imamo na naših tržiščih tudi mnogo iz inozemstva, iz Italije in pa Francije. Naše tvornice v Rušah, Koprivnici in Subotici proizvajajo superfosfat s fosforno kislino, ki je samo v vodi topljiva in je odstotek fosforne kisline nekaj manjši nego v italijanskem in francoskem superfosfatu. Jugoslovanski poljedelci dajejo prednost suhemu superfosfatu ali v prašku in bi se naše tvornice morale po tem ravnati. Cene superfosfatu so ponovno popustile. Notirajo povprečno: 16 odstotni superfosfat 130 do 140 Din postavno postaja naročnika; kalijeva sol 155 do 160 Din; apneni dušik 320 do 330 Din; 12 do 15 odstotni kajnit 65 do 75 Din; 17 do 18 odstotna Thomasova žlindra 170 do 180 Din, vse za 100 kg.

Tržišče vinogradniških potrebščin (16. t. m.) Napram lani so cene znatno popustile. V zadnjem času je oživilo povpraševanje za modro galico, dasi je zanimanje radi visoke krize še vedno manjše kot je bilo v istem času minulega leta. Notirajo povprečno: modra galica 10 do 11 Din; žveplo 4 do 5 Din; natrijev trisulfat 8,50 Din, galun 7,50 Din. Čvrstejši so le cene modri galici.

Celjski trg. (15. t. m.) Govedina: v mesnicah l. vrste 25 do 26, II. 23 do 25, na trgu l. 24 do 25, II. 20. Teletina: l. 32 do 35, II. 30, jetra in pljuča 22. Svinjina: l. 35, II. 30, slanina l. 42, II. 40, mast domača 42, ameriška 39, prekajeno meso l. 45, II. 42. Mleko 4, surovo maslo 60, čajno 88, jajce 2 do 2,25.

Tujci v Ljubljani

V petek se je v ljubljanskih javnih prenočiščih na novo naselilo 134 tujcev od tega v hotelu:

UNION 42, med njimi: Baum Anton, trgovec, Zagreb; Bernatzik Valter, st. inž., Dunaj; Zachariades Bedor, inženj. Linz; Grom Franc, trgovec, Trst; Godič Karol, trgovec, Zagreb; Häusle Andrej, potnik, Dunaj; Hübertl Karol, prokurist, Dunaj; Casper Herman, inž., Leipzig; Kon Sime, trgovec, Subotica; Micolich Julij, trgovec, Trst; Maurer

stara ženska, pa da bo prišla še na za- tožno klen zaradi svoje dobrotnosti, ker se je bila usmiliła ubogega dokle- ta... ker ne zna čitati skozil svilo, ali tišl pod njo poštena duša ali... pu- stolovka in tatca...

Polomi! Tisti večer ni bilo v «Klubu mladih grešnikov» ne spovedi ne odveze, tem- bolj pa je donela skozi okno Andreje- vega stanovanja sladka slovenska pe- sem in na mizo je romalo še slajše vin- ce, ki so ga bili poslali Andreju za srečno novo leto z Dolenskega. Pri tej prici sem slovesno izjavil, da odla- gam mesto predsednika v klubu, da iz kluba sploh — izstopam. Ker tudi jaz da ne morem zatreči v sebi ideal- izma — da sem se prostovoljno od- povedal profici Herti in njenemu bo- gastvu. Samo da ostanem idealist...

Tovariši so zavirskali in me objemali vsi po vrsti. In vsi po vrsti so izjav- ljali, da izstopajo iz kluba tudi oni. «Klub mladih grešnikov» ni imel to- rej za nas nobenega pomena več, zato smo ga razpustili. Z njim je bilo uni- čeno tudi pogubonosno geslo...

— E, pa da, pa je bilo le leno v ti- stih mladih časih, najlepša so bila aka- demska leta! — tako je s ciceronskim smehljajem zaključil starosta Janez svoj govor. — Samo toliko naj vam še povem, da se je kvartet Andrej, Blaž, Cene in Gregor nekaj let po ti- stem pomnožil za Miciko, Lojzko, Ma- rico in Frici, samo jaz sem ostal sa- mec in bom samec do groba, vedno vesel in dobre volje!

Vino 9 do 15, pivo 7, žganje 30, kruh beli 7, črni 6. Moka «00» 6, «0» 5,90, «2» 5,60, «4» 4,50, koruza 3,70, ajdova 6,60. Na drobno pa 20 para več. Spece- rijsko blago: kava Portoriko 68, Santos 50, Rio 40, sladkor v kockah 24, kristal 22,50, riž l. 11. II. 9,50 do 10, namizno olje 32, bučno 38, testenine 12 do 14, milo 17 do 20. Pšenica 370, riž 320, oves 280, ječmen 330, koruza 300, fižol 500 do 700. Krompir 1,50.

— Privatne terjatve od države. Iz Za- greba poročajo: Po informacijah tukajš- nje trgovske in obrtniške zbornice obsto- ji razpoloženje finančnega ministra, da se plačajo vsi dolgovi države napram industriji, ki potekajo iz osvobodjenja. Zbornica zbira zahtevne podatke.

— Sušiški trgovci zahtevajo kredite. Iz Beograda poročajo: Savez trgovcev na Sušaku je doposlal Narodni banki prošnjo, v kateri prosi, da banka odobri večje kredite sušiškim trgovcem, ker so ti pod italijansko okupacijo imeli sla- be čase in so se popolnoma izprali. Ba- je se bo prošnja ugodila.

Domače borze

16. februarja:

ZAGREB. (Tendenski pregled.) V de- vizah je trajala ostra balise cel teden. Zaradi porasta dinarja na vseh evropskih tržiščih je bilo malo kupovnih nalogov in se je promet gibal v zelo ozkih mejah. Blaga je bilo na tržišču vedno v velikih količinah. Padec deviz na zagrebški bor- zi znaša v prejšnjem tednu 9 odst. — Tudi na elektnem tržišču je prošli teden na- zadovala večina papirjev, posebno indu- strijske vrednote. — V današnjem pro- stem prometu ni bilo v elektnih nikakega poslovanja. V devizah je bila tendenca dalje zelo slaba in promet majhen. Do zaključka je prišlo v devizi na Dunaj po tečaju 0.1085. Pariz se je tržil po 842 do 848. Drugače so zabeležene nastopne tak- sacije za blago: Italija 840, London 838, Praga 226, Švica 1840 do 1847. New- York 76.

Sport

WAC. v Ljubljani. Kakor poroča «Sporttagblatt» bo WAC. (Dunaj) spre- jel ponudbo naše lilitre ter za Veliko noč gostoval v Ljubljani.

Nogometna tekma Belgija : Madžar- ska se vrši danes v Anvers. Zanimivo je, da je madžarsko moštvo sestavljeno iz igralcev II. razreda Budimpešte, ki je sicer prejšnjo nedeljo premagalo MTK z 1 : 0, vendar pa se mora smatrati za izključeno, da bi moglo z uspehom na- stopiti proti belgijskemu moštvu.

S. K. Slovan ima danes ob 10. do- polodne svoj redni občni zbor v salonu restavracije pri Roži.

Izredna plenarna seja S. K. lilitre v Ljubljani se vrši v torek dne 19. t. m. ob pol osmih v damskem salonu kavarne Emona. Radi važnih zadev se prosi pol- noštevline udeležbe. — Tajnik I.

KLOBUKE

čepica, najnovejša oblika v veliki izbiri, nudi

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2.

Peter Semko

I. jugoslovanska harva- rija, krznarstvo in strojarstvo

Ljubljana, Krizevška ulica 7. Kupuje po najvišji ceni kožedivjačine: lisle, kun, dihurjev, vider, zajcev itd.

Knjiga: Fr. Oniš

„Darovanje“

Cena 10 Din.

Noročila sprejema Josip Vidmar v Ljubljani, palača Trboveljske promoga kopne družbe, 288

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

izviritel toča Cene zmerne.

Lucifer

«Ne, ne! Ne zapirajte oči pred dejstvi, ki so neovrjetljiva!... Lucifer je tu, vam pravim, okrog nas, in njegova moč je neomejena. In...»

Irena umolkne in se ozre v Mattola, ki je nakrat ves blede postal in se v kot kabine, temen kot, kamor niso segali žarki električne svetilke, ki je bila na oni strani zasenčena.

Tudi Irena se ozre tja... Sprva se je videlo, kakor da vstaja iz teme bela prosojna megla, ki je polahno valovala.

Toda, ko jo je Mattol opazil, se je začela hitro razvijati.

Megla se razširi in zgoštuje, valovanje dobilo določene oblike, oblike človeškega telesa, ki je kakor obdano z neko mehko, prožno, belo tkanico, iz katere se vidi sivi obrisi, lahno prosojni... Še vedno valujući... kakor neskončno breztežna tekočina... Glava je sprva še nedoločna, ovalna... A kmalu se črte ustalijo in pomirijo... lahna primes barve podeljuje telesu večjo plastičnost... Iz temnejših črt se razvijajo oči, usta... In nenadoma fantastični obraz očivi, oči se mu zablišče, na ustnice leže sardonski nasmeh, rdeče-ognjeni razmršeni lasje... «Lucifer!» izdavi Mattol zaprepetjen.

«Lucifer!» dahne Irena in zobje ji zašklepečejo.

A čez hip se oba zopet zavesta.

Kakor da jima je kdo vcepil življenjskega in pomirjevalnega seruma, se Mattol in Irena nakrat zaustita mirna in blaznokrva.

In tedaj začujeta oba glas, ne, kakor da prihaja od fantoma, ampak kakor da se jima je porodil iz njih samih, iz njihovih lastnih možganov. A vendar je moral govoriti fantom, kajti njegove ustnice so se premikale.

In glas je dejal:

«Mattol ne dvomi več, kajti njegove oči vidijo in ušesa slišijo... Naj torej čuje in potem razsodi...»

Tesnoben molk.

Potem:

«Irena, si pripravljena, priti k meni?»

Neka neodoljiva sila okrene Mattola glavo in njegove oči zro hkrati Ireno in fantom.

Človek bi zblaznel!

Mlada žena ne more več vzdržati.

Zgrudi se na kolena in sklone roke v brezupni prošnji, z obraza pa ji sije obup in neskončna bolečina... Njena duša je ranjena na smrt... Iz zvišene svoje ljubezni do Raymonda, iz ljubezni do strica Lourmela in tete Lucije, iz sočustvovanja do Louisa, pri-

jetelja izza detinskih let, je Irena sklenila, da se žrtvuje, da položi svoje telo neizprosni požar v odkupnino... A koliko trpljenja!... Izgubi naj vse, o čemer je sanjala, žrtvuje naj srečo in naj odide sama, sama! ter naj se uda strašnemu demonu...

Ihtenje ji strese telo in iz vse duše zavpije:

«Raymond! O Raymond!»

A on je ni mogel čuti. Pa če bi jo tudi čul, kaj naj bi storil? Mattol poleg nje se ni mogel niti geniti, ni mogel izpregovoriti niti besedice. Poln bolesti in groze je zrl brezrazno zdaj v fantom, zdaj v Ireno.

In tedaj začuje glas, ki ga navda z nepojmljivo grozo, da se mu naježe lasje in strese telo, začuje Irenin glas:

«Oh! Da!... Prizanesite jini!... Razpolagajte z menoj!...»

Takrat privleče Mattola z neodoljivo silo nov prizor: fantom se polagoma razblinja...

In ko izgine vsa megla, začuti Mattol, kakor da ga je stresel električni tok. Z roko seže na čelo, na katerem mu stoji leden pot. Ko se ozre na Ireno, vidi, da se je onosveščena zgrudila na preprogo...

Mattol je zopet gospodar samega sebe. Skloni se in previdno vzdigne mlado ženo s tal ter jo položi na divan. V sosednjem toaletnem kabinetu se je nahajal eter in angleška sol. V hipu se vrne z njim in v par trenutkih se Irena zave, odpre oči in hoče vstati.

Mlad zdravnik in nesrečna žena se spogledata z obupom v očeh.

«Louis!» izpregovori končno Irena, «zdaj ne dvomite več?»

«Zal, ne!»

«A Raymondu ne smeja o tem govoriti!»

«O... čutim dobro, da on ne sme vedeti.»

«In ko mene več ne bo, Louis, boš vi pazili nanj, na strica, na teto Lucijo...»

«Irena!»

«In na sebe samega, Louis!»

«To bo moja smrt, Irena!»

«Ne, vi morate živeti za druge!»

«O, strašno!...»

Irena in Mattol se s solznimi očmi spogledata.

Koraki se začujejo, vrata se odpirajo in zapirajo in od nekod se začuje glas, ki prihaja vedno bliže:

«Da, dragi moji! Izborno! Neverjetno, da ste prišli na isto misel...»

Čudovito!... Prekosili bomo Nansena, Pearyja. Ah! to bo vožnja, kakršnih ni poznal niti kapitan Nemo! Na severni tečaj in v podmornici! Le Lampas zmora kaj takega... Kako, da že prej nismo prišli na to misel!...

Mattolu in Ireni ostane jedva toliko časa, da si obrlieta solzne oči in si priključita ves svoj pogum in se posli nasmeheta...

A v srcu se stresata od groze, kajti istočasno, ko sta začula Raymondove besede, jima je v možganih razvenel

glas, glas Lucijerja:

«Četudi je moj perispril v obliki fantoma izginil, sem vendar še vedno pri vas. Moje telo in moj duh se nahajata na severnem tečaju, v tajin-stvenem, čudežnem gradu, ki sem si ga dal sezidati zase in za teledynamo... Teledynamo... stroj, s katerim sem vsemogočni bog nad vsem svetom... Baš zdaj se hipnotiziral vso posadko Lampasa... In tvoja lastna moč, Irena, te privede k meni k meni na severni tečaj!...»

Mattol in Irena, oba sta čula te besede.

Zdaj razumeta!

In od tega trenutka dalje so se go-dile na Lampasu tako čudne stvari, da sta Irena in Mattol nešteto krat mi-slila, da padata v blaznost, v nečlovekovo blaznost, kakor se ni pojavila in nikdar, kar obstojajo na svetu blaz-nice.

Ciserat in drugi častnik Bonnery vstopita v kabino.

«A, vidva tukaj!» vzklikne veselo Raymond.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Kakor se je že, je že popolnoma pozabil na smrt misli Ellen, in prav-tako tudi Bonnery, kajti častnikov obraz se sveti od veselja.

Ali je mogoče?
CREPE DE CHINE m Din 105/-
v vseh modnih barvah
le pri 97 III
R. Šinkovc nasl. K. Šoss.
Vzorec brezplačno!
Zunanja naročila poštno-odpovedno!

Dve lepi sobi
za poslovalnico, s centralno kurjavo, v palači „Pokojninskega zavoda“, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12, II. nadstropje, se pod zelo ugodnimi pogoji odda. Ponudbe pod: „Ljubljana, poštini predal 4“ 694/a

Najdeno je
kje se dobi najceneje in najboljše pletenice vseh vrst, kot nogavice, šali, jumperji itd. Vsi izdelki so prvostalni in cene konkurenčne. — Za vsa naročila se priporoča tvrdka A. Pogačnik, Ljubljana, Vojvoda Mišića cesta 21-II. 688

Prvovrstno cementno strešno opeko,
eno- in dvozarezno
garantirano za 25 let, oddaja po brezkonkurenčnih cenah tvrdka 720/a
Mihael Omahen, Višnja gora.
S podrobnimi ponudbami in vzorci vedno na razpolago

Najcenejše in najboljše
30 476
vžigalice
iz Tovarne vžigalic v Rušah.

STROJI ZA PLETENJE
(Strick- und Wirkmaschinen)
kakor tudi vse potrebščine za stroje od najbolj priznanih tvrdk, kakor: Feliks Lederer, Wismar, Wilhelm Barfuss, Apolda, Fritz Schuster, Obemitz, Sander i Graff, Chemnitz, v največji izbiri in po zmeranih cenah pri edinem zastopniku za JUGOSLAVIJO
ALFRED ROZMA, Osljek 1, Županijska ulica br. 42.
Igle v vseh številkah vedno v zalogi.

SALAMA
prve vrste, nova roba, popolnoma sreča
dobiva se povsod.
Prva hrvaška tovarna salame, kuhane mesa in masla
M. Gavrilović-a Sinovi d. d.
Petrinja. 28
Zastopstvo za Slovenijo K. Buno in drug, Ljubljana, Celje in Maribor.
M.G.S. 10 PETRIJA

10 odstotkov popusta
v man